

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienytose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00
 APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽ

Su visokiais reikalais kreipties šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V. CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 14 D. RUGPJUCIO (AUGUST) 1913 M. No. 33
 ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1897.

TAIKA BALKANUOSE.

Venezuelos maištas išblaškytas.

D-RAS SUN YAT SEN PABĖGO IŠ TĖVYNĖS.

SUFRAGISTES NERIMAUJA.

Taika Balkanuose.
 Rugp. 7 d. įvyko taika Balkanuose. Penkių Balkanų viešpatijų įgalotiniai po kelių dienų tarybų Buchareste susitakė galų gale tarp savęs. Bulgariai gavo Trakiją ir dalį Makedonijos, bet Salonikai, Seres ir Kavala pasiliko graikų rankose. Rumunai gavo didesnę plotą žemės, nekaip pradžioje buvo reikalauję. Ru-bežių tarp Bulgarijos ir Turkijos nustatys Europos viešpatijos. Viešpatijos pareikalavo, kad turiai tuojau kraustyti iš Adrianopolio. Bulgariai priėmė taikos sąlygas sukančę dantis. Jie pamazai rengsis karėn, kad atgavus žemes, kurias laiko savomis.

Venezuelos maištas išblaškytas.
 Sukeltas Cipriano Castros maištas yra labai išsi-blaskęs po visą šalį, todėl ir neturi didelės reikšmės. Taip skelbia žinios iš Curacao salos.

D-ras Sun Yat Sen pabėgo iš tėvynės.
 Rugp. 6 dieną pirmutinis Kynų respublikos prezidentas Dr. Sun Yat Sen pabėgo iš Kynų japonų laivų į Formasą. Dr. Sun buvo vien-sas vadovų dabartinės re-voliucijos prie Yuanšikajų.

Sufragistės muša daktarą.
 Keturios sufragistės pa-sigavo daktarą Pearson'ą kuomet šis ėjo iš Hollow kalėjimo, kuriame sėdėjo sufragisčių vadas Emelina Pankhurst, ir pradėjo tva-tyti jį botagais. Daktaras norėjo pabėgti, bet sufra-gistės parsimetė jį ant žemės ir ėmė dar daugiau jį mušti, reikdamos: "Dar tu užmušinėsi mūsų vadovės? — Imk savų vaistų, imk sa-vų vaistų!" Subėgo vyrai iš-gelbėjo daktarą nuo įtu-žusių moterų.

Pasidariusi daktaro mušimu kokia tai Mary Richardson ėmė mėtyti ply-tas ir popieros krautuvėlę. Ją suėmė.

Sufragistės padegė visas mokyklas Sutton's, netoli nuo Londono. Gaisrą spė-ta užgesinti pačioje pra-džioje.

Kova tarp sufragisčių ir policijos Londone.
 Rugp. 10 d. Sufragistės bandė jau trečiu sykį už-pulti ant premiero Asquith'o namų Downing gatvė-je.

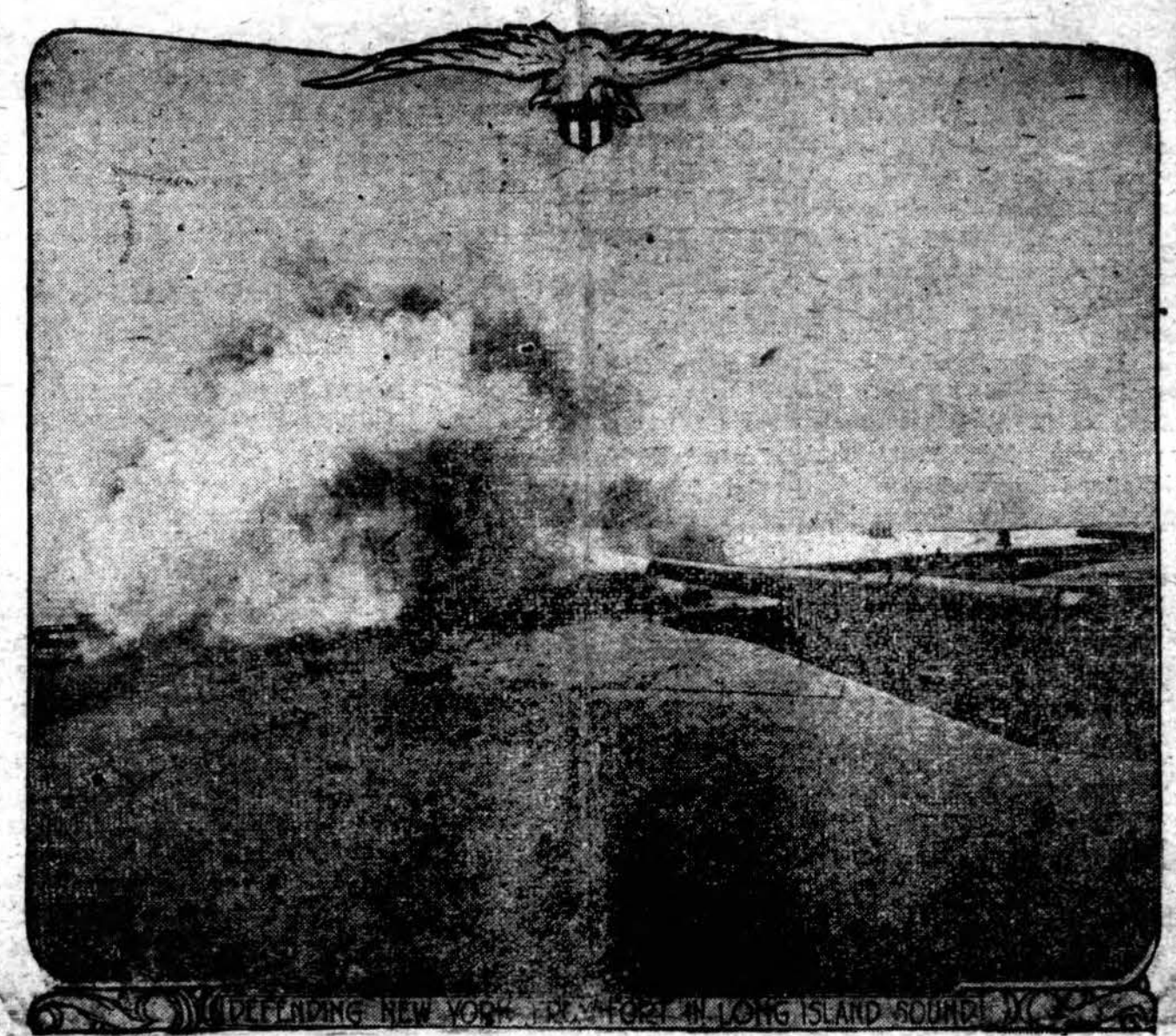
Tą dieną Trofalgos Skvė-rė buvo keliamos prakal-bos laisvojo žodžio reikale. Ėjo apie George Lansbury, buvusiojo kitados socialis-tų atstovo parlamente, su-ėmimą už labai karštą pra-kalbą. Lansbury buvo pa-tekęs kalėjimui trims mė-nesiams, bet pradėjo ma-rinti save badu ir tapo pa-leistas. Prakalbų pabaigo-je pasirodė ties Nelson'o pa-minklu Silvija Pankhurst ir pakvietė sufragistes eiti paskui save ant premiero namų. Didelė kruva žmo-nių pasijudino iš vietos, bet netrukus susitiko su polie-cijos glitomis. Išėjo mušty-nės. Sylvia Pankhurst ir penkios moteris drauge su 9 vyrais tapo suimtos.

Taika Balkanuose.
 Taika tarp šešių Balka-nų valstijos tapo pasirašyta 10 rugp. Bulgarija buvo priversta išsižadėti Kalava-lės porto. Daugiausiai pel-nė Graikija, nes gavo Sa-lonikus ir kitus svarbius portus.

Protestuoja prieš valdžią.
 Rusijos fabrikantai ir pirkkliai pradeda smarkiai protestuoti prieš valdžią, kam neatnaujina sutarties su Amerika. Rusijoje 80 nuosimtis žmonių užsiima žemės dirbimu, todėl jiems labai reikalingos žemės dir-bimo mašinos, kurias ge-rai dirba Amerika. Žmo-nės reikalauja, kad valdžia lengvai įleidintų dirba-mas mašinas.

Paskendo tenoras.
 Tegernsee, Bavarijoje, F. Strumfield ir Leo Slezak plaukiojo po ežerą, ku-met laivas apsisvertė. Fritz Strumfield prigirė, o Slezak vos teisingelbėjo. Abu-du buvo garsūs tenorai, ži-nomi gerai ir Amerikoje.

Plauks per Oresundą.
 Du dienraščiai: vienas Švedijos, kitas Danijos pa-skelbė dovaną tam, kurs

Šią savaitę aplink New York'ą prasidėjo laivyno manevrai. Laivynas bando paimti mie-stą, pakraštinius portus jį gina. Paveikslėlis rodo porto kanoles, laudančias į mares.

perplauks per Oresundą iš Švedijos į Daniją. Tas kanalas skiria du kraštu viena nuo kito ir turi 10 mylių pločio. Lenktynė-bus 17 rugp. Stoją 10 šve-dų ir 5 danai. Ligišiol dar niekam nepasisekė per-plaukti tą kanalą. Pernai plaukė penki atletai. Vie-nam jų, švedui W. Ander-son'ui, bebuvę pasilikę nu-plaukti tik pusę mylios; bet jis, nuilsęs, metė lenktynes.

Bachtariai kelia maištą.
 Esantieji Teherane, Per-sijos sostinėje bachtariai (tokia tauta) pakėlė maištą ir susirėmė su persų ka-žeiviais. Muštasi pusę nakties ir vieną dieną. Krito 50 žmonių. Galop vy-riausybė apgavo bachtia-rius ir nuginklavo.

MEKSIKO.
 Rugp. 10 ypatingas prez. Wilson'o pasiuntinys Lind atvyko iš Vera Cruz į Mek-sikos Miestą. Pirmą jo at-važiavimo 1000 studentų pa-rodavo miesto gatvėmis su vėluais, pripažindami Hu-ertos valdžią. Prez. Huerta nemaloniamis akimis žiū-ri į Lind'o pasiuntinystę, nes Lind atvažiavo ne pri-pažinti. Huerta prezidentu, bet sutaikyti visas Meksi-kos partijas. Wilson nori, kad būtų prezidento rinki-mai, kurie suvestų kruvon visus nesutinkačius tarp sa-vęs meksikiečius.

Amerikos vyriausybė ne-nori kištis į Meksikos rei-kales su ginklu rankose.

Anglijos spauda sako, kad Wilson yra padaręs di-delę klaidą, siūsdamas ypa-tinę pasiutinį į Meksiką ir tuo budu didai įžeisda-mas Huerta.

kaipo ypatingas Meksikos pasiuntinys.

Išradėjas didelėje skoloje.
 Armand Deperdussin, kurs išrado lakstytuvą, pa-sirodė turįs 8' mil. dol. sko-los. Jo turtas išneša ap-skritai imant, tikrai 4 mil. dol. Deperdussin didei mė-ri ir gyveno labai plačiai. Vieniems bankams jis yra kaltas \$6,400,00, ki-tų skolų atsirado \$1,600,000.

Riausės Milane.
 Milane, Italijoje, tapo ap-sauktas išnaudo visuotinis straikas. Metė darbą 150,000 darbininkų. Straikas kilo pirmiausiai tarp me-talo darbininkų, kurie rei-kalavo pakėlimo mokesties po pusę cento už valandą. Į Milaną atsiūsta daug ka-reivių. Iš Londono atvyko anarhistas Malatesta, ku-ris paragino darbininkus kelti revoliuciją. Prasidė-jo riaušės. Darbininkai išardė vietomis granito bru-ką ir ėmė statyti barikadas, kad neduoti kavalerijai jo-dinėti gatvėmis. Dideli san-deliai tapo išplėsti. Be to, vežimai tapo išversti, tele-grafo stulpai nuplauti ir te-lefono vielos perkirstos.

Užsimušė lakunai.
 Anglijoje, Aldershot'o laukuose užsimušė pulkinin-kas F. S. Cody, gimęs ame-rikietis, bet tarnavęs Ang-lijos kariuomenėje. Jis bu-vo paleistas nuo savo pul-ko Indijoje ir užsiminėjo lakstymu oru Anglijoje. Jis nupuolė nuo kokių 300 pėdų augščio ir nusilaužė sau sprandą. Užsimušė ir jo kelionės draugas Evan.

Victorijoje, B. C., užsi-mušė Kalifornijos lakunas John F. Bryant. Jis bu-vo pasikėlęs laimingai su savo lakstytuvu 599 kartus. Bet lėkdamas 600-uoju kar-tu, jis nukrito ant stogo ir užsimušė.

Japonijos reikalavimas.
 Japonija pareikalavo nuo Kynų vyriausybės, kad mir-tin pabaustų tris Tūngan'o giminės vyrus, kurie nesi-niai užsipuolė Amoyaus mie-ste ant fomoziečių, sunai-kino jų nuosavybes ir už-mušė ir sužeidė keletą jų.

Kynų vyriausybė atsakė, kad tai padarysianti, tik kad kaltininkai esą pabėgę ir sunku juos surasti.

Diaz bus Meksikos prezidentu.
 Daugelis žmonių tvirti-na, jog busiančią Meksikos prezidentu bus išrinktas gen. Felix Diaz, kurs da-bar važiuoja į Japoniją.

Amerikiečiai važiuoja mokyti vokiečių.
 Wisconsin universitetas siunčia tris mokytojus į Vokietiją pamokyti vokie-čių rankų ir namų darbo. Negirdėtas ligišiol daiktas. Tie mokytojai laikys pa-skaitas Holsteine, Kielyje, Berline ir Ripone.

20 sužeista karės laive.
 L'Orient'e, Francijoje, 20 marininkų tapo sužeista karės laive 'Courbet'e', ant kurio truko katalas. Garas apšutino jureivius, kurie tapo nuvežti į ligoninę.

Amerikos prekyba.
 Ką tik užsihaigusiais fis-kaliniais metais Suv. Vals-tijų prekyba išnešė baisiai didelę sumą \$4,275,000,000. Daugiau išvežta, nekaip įvežta daiktų už \$663,000,000. Prekyba buvo \$421,000,000 didesnė, nekaip metais prieš tai.

Uždrausta lekioti ant Panamos kanalo.
 Prez. Wilson pasirašė po paliepimu, draudžiančiu la-kunams lekioti ant Pana-mos kanalo be leidimo iš Washingtono valdžios. Per-žengusis tą liepimą turės mokėti 1,000 dol. pabaudos ir atsėdėti vienus metus ka-lėjime.

Wilson nori nuraminti Meksiko.

DAUG SUIMTA I. W. W. RIAUSĖSE.

GUB. SULZER GALI BUTI ATSTATYTAS NUO VIETOS.

DESLIUS AMERIKOJE.

Gub. Sulzer gali būti atsta-tytas nuo vietos.
 New York'o gubernato-rius William Sulzer pateko didelėn bėdon. Frawley komisija, kuri tyrinėja jo įsigavimą į gubernatorių, rado, jog kreivai prisiekė kas dėl kompanijos fondo ir kad kaikiuriuos skiriamus kompanijai pinigus jis ap-vertė nusipirkimui New York'o biržoje. Sujieško-jus daugiau prirodymų, gu-bernatorius gali patekti tei-smui. Teis ji senatas drau-gė su augščiausiuoju teis-mu Neapsisprendus jis ga-li būti atstatytas nuo vietos su didžiausia gėda.

Gub. Sulzer užgina tuos apkaltinimus. Jis sako, kad jis kompanijos pinigų nevertojęs pirkimui akcijų ir spekulacijoms biržoje. Jis turėjęs reikalą tiktais su viena brokerių firma, Har-ris & Fuller, bet tik skoli-nės iš jos pinigų.

Derlius Amerikoje.
 Washingtono valdžia pra-neša, jog dideli karščiai ir sausi vėjai sumažino šimet Ameroks pietų vakaruose kukuruzos derlių 300,000,000 bušelių.

Kiti javai užderėjo pusė-tinai. Avižų bus 1,028,000,000 bušelių, vadinasi, 390 mil. buš. mažiau, nekaip per-niai. Kviečių užderėjo 97 mil. bušelių mažiau, nekaip pernai, bet kad žiemkenčių kviečių užderėjo daug dau-giau, nekaip pernai, tai, ap-skritai, kviečių bus 14 mil. buš. daugiau, nekaip per-niai. Bulvių užderėjo ma-žiau, nekaip pernai. Šie-no irgi mažiau 9. mil. tonų, nekaip pernai.

Kalifornijos įstatymas pra-dėjo veikti.
 Kalifornijos įstatymas, kursai draudžia valdyti žemes tokiems žmonėms, ku-rie negali tapti piliečiais, pradėjo veikti nuo 10 rugp. Kyniečiai, japonai ir kito-kie ateiviai, kurie nėra pri-imami Suv. Valstijų pilie-čiais, nebegalės daugiau pirkties ir valdyti žemes.

Daug suimta I. W. W. riausėse.
 Rugp. 9 d. vakare ir 10 d. ryte kilo riaušės Minot'e, N. D., per I. W. W. pra-kalbas. Policija suėmė 67 riaušininkus. Paskui De-wey Gorman, kurs yra gat-vių komisiorius ir socialis-tas, drauge su Art Lesen-er'iu, buvusiu miesto ko-misijos galva, tapo suimti už bandymą kalbėti riešai gatvėse. Vakare šerifas su-ėmė dar 20 giriloje ties Soo geležinkelio rėlėmis.

Tris gydytojai gydė šuniuką.
 M. B. Wilson'ienė iš Win-netka, šalia Chicago, turėjo šuniuką, vardu Pauline. Šu-niukas susirgo. Jo savini-nkė šaukė tris daktarus vie-ną po kito. Nieko negelbė-jo. Šuniukas pastipo. Wil-son'ienė apsilėjo ašaromis. Liepė padirbdinti geležinį karstą, kuriame veš vėliau maitą į Kaliforniją, kur at-silikęs laidotuvės.

Wilson'ienė, matyt, myli daugiau šunis, nekaip žmo-nes.

Išdas pasinaudojo.
 Paskendusis drauge su "Titaniku" John Jacob As-sator paliko turto apie 89 mil. dol. Už jų pavaldėjimą jo sunus Vincent ir jo našlė turėjo užmokėti New Yorko valdosios išdan \$3,316,992.

Valdžia gelbės fermerius.
 Amerikos pinigų minist-eris McAdoo pranešė, jog artinantis piūčiai jis padės į pietų ir vakarų bankas nuo 25 iki 50 mil. dol., kad apsaugoti pietų ir vakarų fermerius nuo New York'o bankų išnaudojimo.

Uždrausta lekioti ant Panamos kanalo.
 Prez. Wilson pasirašė po paliepimu, draudžiančiu la-kunams lekioti ant Pana-mos kanalo be leidimo iš Washingtono valdžios. Per-žengusis tą liepimą turės mokėti 1,000 dol. pabaudos ir atsėdėti vienus metus ka-lėjime.

Amerikos prekyba.
 Ką tik užsihaigusiais fis-kaliniais metais Suv. Vals-tijų prekyba išnešė baisiai didelę sumą \$4,275,000,000. Daugiau išvežta, nekaip įvežta daiktų už \$663,000,000. Prekyba buvo \$421,000,000 didesnė, nekaip metais prieš tai.

Uždrausta lekioti ant Panamos kanalo.
 Prez. Wilson pasirašė po paliepimu, draudžiančiu la-kunams lekioti ant Pana-mos kanalo be leidimo iš Washingtono valdžios. Per-žengusis tą liepimą turės mokėti 1,000 dol. pabaudos ir atsėdėti vienus metus ka-lėjime.

Lekcija ir Evangelija

ETURIOLIKTOJI NE- ELIA PO SEKMINIŲ

Lekcija. Gal. V. 16—24.

Broliai: sakau jums: dviasia vaikščiokite, o kuno pageidimų nepildyste. Nes kunas geidžia prieš dviasia, o dviasia prieš kuną. Nes tie daiktai tarp savęs prieštaraus: idant ne ką tiksliai norite, tai darytumite. O jei dviasia esate valdonai, neesate po įstatymu, o kuno darbai yra regimi, kurie yra: paleistuvystė, nečystata, pasi-
leidimas, stabų garbinimas, žavėjimai, neapykantos, rūstybės, vaidai, nesutikimai, atskyrimai, pavydėjimai, žmogžudybės, girtybės, apsirijimai, ir tiems lygūs daiktai: apie kuriuos apsakau, kaip ir pirmiau apsakiau, jog kurie tokius daiktus daro, "Dievo karalystės" negaus. O dviasios vaisius yra: meilė, linksmybė, kantrybė, girdėjystė, legvaširdybė, neveikumas, tykumas, tikėjimas, romumas, nusitūrijimas, čystata. Prieš tokius nėra įstatymo. O kurie yra Kristaus, savo kuną nukryžiuvojo su piktais budais ir pageidimais.

Evangelija. Mat. VI. — Anuomet tarė Jėzus savo mokiniams: Niekas negali tarnauti dvim ponam. Nes arba vieno nekės, o antrą mylės; arba prie vieno stovės, o kitą paniekis: Negalite tarnauti Dievui ir mamoni. Dėlto sakau jums, nesirupinkite apie jūsų dušią, ką valgysite, nei apie jūsų kuną, kaip prisidingsite. Ar-gi dušia nėra svarbesnė už valgį ir kunas už rubus? Pažiūrėkite į dangaus paukščius, jog nei sėja nei piauja, nei renka į klounus. O jūsų dangiškasis tėvas maitina juos. Ar-gi jūs ne kurkas svarbesni už juos. Ir kūrų jūsų susimanas gali pridurti prie savo augmens vieną mastą? O rubais ko-gi rupinatės? Prisižiūrėkite lauko lelijoms, kaip auga: nedirba nei ne-verpia. O sakau jums, nei Saliamonas visoje savoje garbėje nebuvo taip apsirėdęs kaip viena jūva. O jeigu lauko žolę, kuri šiandien yra, o ryto bus įmesta į pečių, Dievas taip papuošia, tai kurkas labiau jus, ma-
žatikius. Tad-gi nesirupinkite, sakdami: Ką valgysime, arba ką gersime, arba kuo apsidingsime? Nes šito visko stambeldžiai jieš-ko. Nes jūsų dangiškasis tėvas žino, jog jums viso šito reikia. Jieškokite tad pirma Dievo karalystės ir jos teisybės, o visas šitas bus jums pridėtas.

PASAULIS.

Sventraštis mums sako, jogiai Dievas sutvėrė pasaulį į šešias dienas, o septintoje dienoje išlėjęs; neišreiškia tečiaus nei kokios buvo tos dienos, nei kaip ilgai jos tesėjo.

Pradžioje, kuomet Dievas davė pasauliui būvimą išrodė jis kaip beribis mišinytas laukoje paskendęs.

Dievas išskyrė įvairius galvalius, Savo visagalingumu juos užveisė ir sudarė iš jų pasaulį tokį, kaip mes jį šiandien matome.

Tarboje dienoje sutvėrė Jis šviesą.

Antroje dienoje dangaus skliautą.

Trečioje dienoje jūras, žemę ir augalus.

Ketvirtoje dienoje saulę, mėnesį ir žvaigždes.

Penktoje dienoje žuvis ir paukščius.

Šeštoje dienoje žemės gyvūnus ir pagalios žmogų, kurį Jis sutvėrė Savo paveiklu ir panašumu.

Atlikęs savo darbą į šešias dienas, septintoje dienoje Dievas išlėjęs; tai yra Jisai liovėsi, tvėręs naujas tvarys rūšis. Tosios šešios dienos, paskui kurias seka poilsio diena yra savaitės paveikslas, kuri susideda iš šešių darbo dienų ir vienos liuosos, kuri nuo pradžios Dievas paskyrė Savo garbei.

Visagalingasis Dievas ne-reikalavo šešių dienų pasaulio tvėrimui; momentas, vianą jo valios veikmė būtų užtekę; bet Dievas norėjo duoti žmogui pavyzdį sekimui, pamokyti mus savo pavyzdžiu, kaip pašvęsti savo gyvenimą šešias dienas bedirbant ir septintoje, poilsio laiku, garbinant Dievą.

Laikykimė, broliai, nedėlios šventimą kaip šventiausią savo priedermę: toje dienoje eikime bažnyčioje atiduoti garbę Viešpačiui, kuris sutvėrė dangų ir žemę. O, kaip menki mes esame aktyvaldoje didžio Dievo Majestatyje! Pažindami savo menkumą žeminkimės, kaip sutvėrimai priešai Sutvėrėją; taip atrasi-mes pas Jį malonę: nes Dievas puikiems priešinasi, o nužemintiems duoda malonę (I. Šv. Petr. V. 5.).

Katalikiškos Žinios

Katalikiški mokytojai Francijoje. Šioje valandoje Francijoje yra 10,800 katalikių mokytojų, vadinasi, 1,050 daugiau, nekaip pernai. Iš to matyti, jog katalikybė Francijoje atgija.

Katalikiška vasaros mokykla. Cliff Haven, N. Y., tapo atidaryta katalikiška vasaros mokykla. Suvažiavo apie 5000 žmonių, kurie leidžia vakacijas toje vietoje. Esi dažni koncertai ir nuolatinės paskaitos. Tarp kitko kun. Bruel iš Milwaukee skaito apie "Socialės Reformos Dvasią ir Tikslą", Dr. Atherton iš Montreal'aus apie "Katalikų Sociologijos Teoriją" ir "Katalikų Sociologijos Veikimą", prof. Hirshmann iš New York'o apie "Katalikų Kompozitorius", p. Dr. Daly — apie "Apsisaugojimą nuo ligų".

Gydosi. Plymouth'o, Pa., lietuvių parapijos klebonas kun. A. Šaulinskas išvažiavo gydytis. Nebunant kunigo, plymouthiečių reikalus aprūpina kun. V. Kudirka iš Kingston'o. Nedėdienais esti tiksliai vienos anketybos mišios, laikomos kun. Kudirkos.

Sugrįžo. Praeitą savaitę sugrįžo į Waukegan po kelių mėnesių kelionės po Europą ir kitas žemes kun. M. Krušas.

Apiliko Chicagoje. Neseniai įgentas kun. A. Kolesinskas gavęs paliosavimą kokiame lai-

kui iš Bellevillės diecezijos ir apsigyveno pas kun. M. Kraučiną, kaip asistentas.

Vyskupas J. M. Kondeika, kurs 27 liepos šventino kampingą akmenų lietuvių bažnyčios Indiana Harbor, Ind., tapo paskirtas Superior vyskupu, Wisconsin.

Donora, Pa. Rugp. 3 d. šv. Juozapo bažnyčioje liko prileisti prie pirmutinės Komunijos keturi berniukai ir penkos mergaitės. Iš ryto 8 val. gerbiamas klebonas kun. Migūtas atlaikė šv. mišias ir pasakė labai griaudų pataikantį tėvams ir vaikučiams pamokslą. Vaikučiai priėmė šv. Komunią kuograziausioje tvarkoje. Sumą laikė kun. Kučas, kuris tuojau išvažiavo į Haverhill, Mass. apimti naujai susitvėrusios parapijos.

L. S.

Kunigų permainos

Seinų vyskupijoje. Kun. M. Brazauskas, Balbieriškio klebonas, atsisakė nuo vietos ir apsigyveno Vilkauskioje. Kun. J. Rudaitis, Prienų vikaras, paskirtas Balbieriškio klebonu. Kun. Kaz. Borisevičius paskirtas Prienų vikaru. Kun. J. Juozaitis, Šventėžio vikaras ir kun. J. Reitelaitis, Novogrodo vikaras, sumanyti vietomis. Kun. J. Butanavičius iš Pošvinto į Grajevą klebonu. Kun. V. Zieliński iš Rutkų į Zabravą klebonu.

Vilniaus vyskupijoje valdytojas, kun. K. Michalkevičius, gavo iš vidaus reikalų ministerijos leidimą porai mėnesių pasisio. Vyskupija tuo laiku valdys prelatas K. Baika.

Kunigų permainos. Perkelti kamendoriai: Kun. J. Stošius iš šv. Jokubo bažn. Vilniuje — Semeliškėsna kamendorium, kun. B. Kornius — iš Visų Šventųjų bažnyčios Vilniuje — prie Vokos koplyčios Trakų apskr.

Žemaičių vyskupija. Išvėntimais, Birželio 23 d. J. E. Žemaičių vyskupas šventino į subdijonus šios žemaičių seminarijos klerikus: J. Apravičių, G. Gabrielių, J. Gasiūną, J. Gudelį, P. Jakštą, J. Juškevičių, P. Kairį, V. Knipavičių, A. Kripiatį, J. Laniuska, P. Margevičių, K. Mikelišką, I. Ragauską, M. Rušeką, B. Strumilą, ir D. Zachariuską.

Seminarijos egzaminai. Birželio 15 d. atvyko 32 jaunikių laikyti egzaminų į žem. dviasis seminariją. Išlaikę egzaminus ir priimti šie 18 jaunikių: J. Agūnas, B. Budelis, J. Bijelka, R. Kodis, A. Liudanskas, S. Majoras, P. Mačiulis, A. Petruskas 1-as, Petruskas 2-as, B. Sigintas, T. Juknevičius, A. Janonis, S. Chodoravičius, J. Stasiūnas, V. Gudabskis, K. Zinkevičius, P. Stombergas, A. Vėžys, J. Daugys, J. Zaukus, A. Janauskas, J. Seibutis, A. Vaskelis, A. Simaitis, J. Lukasevičius, V. Kniukšta, Tamošaitis, J. Šukys ir J. Brazauskas. Vienam duotai dar pasitaisyti.

Per pirmuosius egzaminus išlaikė 36 jaunikių.

(Iš "Šaltinio")

Kurtavėnai (Šiaulių apskr.) Dievo Kuno nedėdienį t. y. 16 (29) birž., šienai pasimirė širdies liga altarietas kun. Petras Bakys, 69 metų amžiaus, išbuves Kurtavėnose tik 4 mėnesius. Palaidotas kapinėse šale a. a. Dom. Šereivos.

Nuostabioms buvo tuodvieju kunigų mirtis: Kun. Šereiva, prieš dvejus metus, taip-pat Dievo Kuno nedėdienį mirė: atlaikė bažnyčioje votiją, išpažinties klausė, pamokslą pasakė ir, po visam parejęs namon, vakare 9 val. Dievui dušią taidavė. A. a. kun. Bakys irgi panašiai mirė: atlaikė votiją, pasakė pamokslą ir, bebaigdamas klausyti išpažinties, apie 3 val. persiakyė su šiuo pasauliu.

B. Atm.

(Iš "Šaltinio")

Vilniaus vyskupijoje. Kun. Antanas Cichonskis, kuris tik baigė Peterburgo kunigų akademiją ir gavo šv. teologijos magistro laipnį, paskirtas Vilniaus kunigų seminarijos profesorium. Vilniaus ladbary d-jos

bažnytelės kapelionas kun. Sienkevičius išvažiavo Aglonos vienuolyną kalėti paskirtąjį Pskovo apygardos teismo bausmę. Jo vieton ladbary bažnytelės kapelionu paskirtas Bernardinas bažnyčios kamend. kun. Drazdauskas.

(Iš "Vilties")

Amerikos Kat. Draug. Federacijos Seimas. Rugp. 10 d. Milwaukee'je prasidėjo iškilmingomis mišiomis dviliktas iš eilės seimas Amerikos Katalikų Draugijų Federacijos Seimas. Mišias laikė kardinolas Gibbons. Po pietų buvo paroda ir mitingas auditorijoje. Dalyvavo 15,000 žmonių. Parodos žiūrėtojai 100,000 žmonių. Be kardinolo seimo atidengime dalyvavo penki antvyskupiai, 20 vyskupų ir daugelis kitokių dignitorių. Parodoje atsiųmėjo Knights of Columbus (5000), Foresteriai (8000) ir A. O. H. Ejo ir 2000 moterių. Pamokslą per mišias sakė antvyskupas Keane. Vakare buvo didelis koncertas. Giedojo choras iš 1000 žmonių.

Lietuvių Bankas Vilniuje. Neseniai Vilniuje buvo lietuvių banko sąnarių susirinkimas. Susirinkime dalyvavo 34 sąnariai. Valdybą išrinkti: adv. Kymontas, inž. J. Mašiotas ir bank. C. Liandbergis. Tarybon: Balčiūnas, J. Vileišis ir inž. Prūsas iš Peterburgo, bank. Stankevičius, kun. Kuktis ir A. Bulota. Revizijos komisijon: Putranentas, Smetona ir Vosylis; jų kandidatai Smilgevičius II, dr. J. Basanavičius ir D. Malinauskas. Bankas vadinasi valdiškai: "Vilniaus trečioji savitarpinio kredito draugija".

Bolševikai, Kauno gub. Čia pinigais a. a. kanauninko Federacijos pastatyti dviem augštais laudies namai, kurių vidus dar nepabaigtas, bet juose jau yra arbatinė ir amatų mokyklos siu-vimo skyrius.

Ramyga, Kauno gub. Valstiešius sueiga nutarė įsteigti miestinę 4 klesų mokyklą. Valstiešius nutarė duoti tam tikslui vieną dešimtinę žemės, 3000 rub. vienu kartu ir po 500 rub. kasmet tolesniam laikui. Žemiečių jėrėninkas pradžioje išsipurpinti mokyklą nuo valdžios. Mokyklą ketinama atidaryti kitais metais Lingerio dvare, kurs stovi čia-pat prie miestelio.

Pašvintinis. (Saulių apskr.) Musų "Blaivybės" draugija gavo vyriausybės užtvirtinimą, kad šventadieniais būtų miestelyje uždarytos girtuoklystės įstaigos. Tai musų blaivininkų nuopelnas. Skyrius pirmininku per buvusį 16 birželio susirinkimą išrinkta kun. Žilinskas.

L. K.

Mokslą lietuviai baigė: Kazanijos universitete teisių skyrių — J. Vaitiekūnas ir Aleksandravičius.

Peterburgo universitete gamtos ir matematikos mokslus — J. Končius, VI. Petronaitis ir Treigys; išleidžiamosius liudijimus gavo — matematikas Gričius ir teisininkas J. Byla. — Technologų institute mechanikos skyrių — J. Čiurlis, Šapka ir Šulėnas. — Elektrotechnikos institute — Kilys.

Gardino ilaikię egzaminą iš vyrų gimnazijos kURSO baigusi pernai moterių gimnazija Ona Jablonskytė, stojanti nuo rudenio medicinos (gydymo) institutui.

Pernaravoje (Lyvų gub.) baigė vyrų gimnaziją — J. Vairakojas.

Utenos miesto keturių klesų mokyklą baigė 16 lietuvių. Panevėžyje realę mokyklą baigė: P. Gineitis, A. Janonis, A. Januška, A. Juška, VI. Kuzma, St. Pundzevičius, B. Šemetas ir A. Venelovas. Mariampolėje moterių gimnazijoje: K. Brazutis, J. Bliu-

džiūtė, L. Lipinskiūtė ir U. Tau-skaitė.

Telšiuose progimnaziją — Ol. Kriškauskaitė, Val. Valie-kaitė ir M. Virkuraitė.

Baldai (Naum. apskr.). Birželio 22 dieną parapijos namuose buvo įsteigiamasis "Darbininkų Krikščionių Draugijos" skyrius susirinkimas. Atėjo didokas darbininkų būrelis, daugiausia merginų ir keletas ukininkų. Buvo atsilankę A. Staugaitis iš Marijampolės, kuris naujai dar besutelpiančiai draugijai pasakė prakalbą, aiškindamas tas draugijos vertę. Draugijos globėju išrinkta kun. Tautkevičius, pirmininku Juzevičius ir k.

L. S. Žuvinkas.

Nėra šienpiuvių! Praneša, kad daugely vietų Kauno gub. nėra kam šieno pjauti. Taip, kai-kurie ukininkai Krekenavos valsčiuje kvietė sau darbininkų iš Gardino ir Vilniaus gub. Kaip pjauna, kaip ne — kad atkvietia, mokėk, kaip darbininkai nori!

Šimonis (Ukmergės apskr.). Dėl išvystės Amerikon, sumažėjo darbininkų; nei už pinigus negalima gauti šeimynos. Todėl vieni, kaip tenka girdėti, išduoda žemės ant pusės, kiti gi, norėdami palengvinti žemės dirbimą, vietoje bernų, perkasi dvivagių plugus ir kitokias ukio mašinas. Vienasidėjais dalyties nelabai dar kas pas mus nori. Lig šiol tėra išsidailę duje mažučiai sodžiai — Šimonėliai ir Kalnelis, dar ketina dalytis Jurkštų sodžius.

Ką dėl apšvietimo, tai vidutiniskai esama. Laikraščių ne-daugiausiai skaitoma, yra tokių sodžių, kad nei vienas egzempliorius neateina, o yra ir tokių, kad bent po kelis ateina. Šiaip jau apsidairę matai žioklį, tokią pažangą, ypač ukio vėdime. Labiau pradeda vartoti miteralų, vėgšas, kai-kur matyti geresnė veislės gyvulių. Ir į pienininkystę pradeda geriau atkreipti akį. Štai ukininkas J. Vabzėras iš L. sodžiaus pirkio už 50 rublių iš "Vilijos" separatūrių "Perfekt" greitine nuo saldaus pieno skirti — ir negali atsidžiaugti. Ir kurgi bus nemalonus, kad vietoje be separatoriaus gautų 8 svarų sviesto, tai su separatorium gauna iš tiek pat pieno 13 svarų sviesto, taigi penkiaais svarais daugiau.

Pramonė taipgi pradeda palengvėja kilti. Be dviejų vėjinų malūnų, jokios kitos pramonijos įstaigos čia nebuvo. Dabar gi nuo Vėlykų pradžio veiktai p. J. M. (lietuvių) garinė lentapiuvė (tarkas). Pliuona lentas gana pigiai. Apie lininkės gyventojas tiesiog laimė, nes pirmiau labai brangiai atsidėdavo lentų išpūvimas. Netrukus prie tartoko bus įtaisyta malūnas, garu varomas, ir dar kita kas.

Nuo Naujų metų valstiešius raštinėję įstaistyta spinta (šėpa) laikams ir laikraščiams. Taipgi įstaigė parduodamos ir pačios markės. Valstiešius raštininkas paskirtose valandose išduoda laikraščius, laikus ir markes. Labai tai gera, nes dabar nebegali prapulti laikraščiai su laikais, kas pirmiau dažnai atsitikdavo.

M. Jus

(Iš "Šaltinio")

Dėl busimosios parodos. Pirmosios Lietuvos namų dailės pramonės parodos komitetas nutarė prailginti laiką siųsti parodon daiktus ligi rugpjūčio 7 (20) dienos ir pasiūlymus ligi liepos 25 (rugp. 7) dienos.

Ukmergė. Vyriausybė leido Ukmergės vyrų gimnaziją perkelti į pilną su visomis teisėmis gimnaziją. Pirmenybę, priimant mokinius, turės Ukmergės miesto ir apskrities gyventojų vaikai.

Iš "Vilijos" Bendrovės. Paskutiniu laiku "Vilijos" bendrovės prisidėjo pajais: G. Macier-zinskis, kun. Šilinis, J. Šliesoraitis, Pr. Kumpikevičius, Pr. Lonkutis, J. Jurkėnas, Ukriņų Vartotojų Draugija, B. Brazdžius, L. Radavičius, J. Zemaitytis, Obelių Vartotojų Draugija, Pr. Adamkavičius, A. Prasas, O. Skorulskienė, L. Podleckis, A. Buika, S. Malevičius. Iš senų gi pris-

dėjusiųjų savo pajus padidino: A. Špokas, kun. J. Kukta, A. Jakubonis, kun. Alekna ir d-ras Brundza.

'Vilijos' Valdyba.

Panevėžys. Šiomis dienomis, bent, šio mėnesio 6 d. buvo teismas dėl kilusių lietuvių su lenkais nesuapratimų per Vėlykas. Apie tai kad ir buvo jau rašyta "Viltyje", bet dėl viso ko ir dabar, kad ir trumpai, primisim tos bylos priežastį. Buvo taip. Vėlykų naktį naujoje koplyčioje buvo paskirta giedoti lenkams, kurie ir giedojo. "Lenkų" giedojimas buvo gana silpnas, nes sulenkėję lietuviai giesmininkai ne labai mokojo nepaprastų jiems gavenės giesmių lenkų kalba. Galų gale, matyt pavargę, lenkų giesmininkai nutilo. Tada užgiedojo lietuviai, kurių buvo pilna koplyčia. Kun. St. Juos sulaukė, gerai išbaręs. Lietuviai nutilo. Lietuvių giesmininkai, pasijutę užgautais kun. S. smarkiais žodžiais ir prisiminę, kad niekas nebarė lenkų už tai, kad jie Verbos sekmadienį giedoję ne savo laiku lenkiškai, — "sustraikavo" ir, einant per rezurekiją apie bažnyčią, visiškai nebegiedojo, nors jiems tada reikėjo giedoti. Dėl šių ir dėl kitų mažmožių inpyko musų dvasinė vyresnybė ir lenkų šulai pradėjo bylą kaltindami Balčius, kaip šito "maisto" rezisierius. Visos parapijos juk nenubausi taip veiklai, o viena-kita žymesni lengviau kaltinti. Balčius kaltino, kad jie giedoję ne savo laiką ir kad "buntavo" kitus negiedoti. Kaltintojų pusę gynė koplyčios klebonas kun. Maciejauskis ir du, matyt, aplenkęjusi lietuviai: J. Vasiliauskis ir A. Lukušunas. Tikrųjų musų lenkų nei buti nebuvo teisme. Kaltinamosius Balčius gynė advokatas Zvierevas ir šie liudininkai: Jurgis Daunoras, M. Ružanskis, P. Burninas, J. Dapšys, A. Pridotkas ir J. Milinėnas. Kun. Maciejauskis, skųsdamas Balčius, teismui, prisipažino, jog jis patsai nieko tikro nematęs; sakęs tik tai, ką jam kiti sakę. Du lenku liudytojų — J. Vasiliauskis ir A. Lukušūnas sakėsi "saką, ką matė", ir visą "kaltybę" vertė ant trijų brolių Balų. Ypač A. L. taip komingai pasakojo Vėlykų atsitikimus, kad visi juokais kuone truko. Bet, šiaip ar taip, per daug apkaltinti Balų jiems nepavyko. Visas prasikaltimas toks, kad S. Balas, kaip pasakyta lenkų liudininkai, Vėlykų pirmą dieną, giedant ietuviškai "Pulikim ant kelių", liepęs giesmininkams negiedoti ir taip ardes ramybę. Bet Balų liudininkas J. Dapšys kitaip parodė taji faktą. Jis sakė, kad S. Balas tik pataręs arba negiedoti, arba geriau giedoti, nes tie patys lenkų "giesmininkai" labai blaivariai giedojo tą giesmę. Kiti Balų liudininkai išrodinėjo, kad Balčiai jokio maisto nekėlė, laikęsi taip, kaip ir kiti; giedoti pradėję visai kiti, o Vlado Balčio visai nebuvo bažnyčioje. Tapat apie V. B. ir lenkų liudininkai pasakė. Kad ir rodėsi, jog Balčius liudininkai visai pateisino, tačiau apskrities teismo narys-teisėjas apkaltino juos ir nutėsė: S. Balę ir V. Balę keturioms paroms arešto; V. Balę išteisino.

Saviškis.

Kauno gub. rinkikai V. Tarybų. Iš visų 443 dvarininkų, įrašytų Valst. Tarybos nario rinkimų sąrašui, lenkų yra 263, lietuvių 80, rusų 47, vokiečių 33, latvių 19 ir žydų 1.

Universtitas Vilniuje. Vyriausybė nenori steigti Vilniuje universiteto, teisdamos stoka pinigų ir tuo, kad tai busią ne-teisinga, kadangi kaukaziečiai ir kiti dar seniau prašę įsteigti jiems universitetus. Taigi vyriausybė jau turinti išdirbtą naują angųgių mokyklų įsteigimo planą, patvirtintą 1910 m. m. ni-terų tarybos. Šituo planu, vyriausybė turinti kelias augsta-sias mokyklas kitose Rusijos vietose.

Pirmųjų steigiamas dienraštis. Birželio 11 d. buvęs artimes-nijų "Liet. Žinių" bendradar-bių paskalbėjimas dėl dienra-

šio steigimo. Kadangi niekas pasak "Liet. Žinių" neabejoja, kaip reikalingas esąs Lietuvai dienraštis, tai nutarta esą rupin-ties nuo 1914 m. pradžios leisti dienraštį. Tam tikslui dabar tvjerama atskira bendrovė, ku-rios nariais jau sutikę buti: Advokatas Andrius Bdlota, "Liet. Uk." ir "Liet. Žinių" leidėja Felicija Bortkevičienė, d-ras K. Grinius-Grinevičius, Gabrielė Petkevičaitė, žemvald. Kaz. Žilins-kis ir adv. Jonas Vileišis. Busimasis dienraštis prisiilaikysis demokrat. pakraipos, bet busięs nepartinis. Dienraščio organi-zacijos darbas pavestas tuo tarpu 3 žmonėms: Andriui Bulotai, Jonui Vileišiui ir K. Žilinskui. Ap-skaiciūs dienraščio išlaidas pasi-rodė, jogei reikalinga 10,000 at-sargos kapitalo. Šie pinigai nu-tarta surinkti pajais, po 100 rub. kiekvienas. Pajai ir pinigai bus renkami ligi spalio 1 d. Tuo metu busiūs ir visuotinasis pa-jininkų susirinkimas, kuris nus-prens visus dienraščio reikalus. (Iš "Vilties")

KORESPONDENCIJOS.

MAHANOV CITY, PA.

Kelionės išpuodžiai.

Juo daugiau keliauji, juo labiau nori lėkti toliau. Žmogaus dvasia, matyt, iš kito kokia nors pasaulio yra atkeliavusi, kad čia neranda sau ramybės. Matyt, josios kelionės, svaionių tikslas ne čia, ramybės vieta kitur.

Senąja mūsų mokyta, Europa, atsveikindamas, užsilikau ilgiau Londone. Aplankęs keletą to miesto ypatybių, nes visą jį gerai pažinti reikėtų išties metų, kreipiau savo laivą į Naująjį Pasaulį, kur visų Europos kraš-tų žemėlapis plaukte plaukia, nuo jų neatsitėka ir mūsų lietuviai. Nėsidailinsiu su šio laikraščio skaitytojais juos kelionės išpu-džiais, patėmsių tik keliais brie-žiais, kas man čia ypatingai rupi: letuvio asmuo Amerikos dirvoje.

Sustojau New York'e ir nuo čia maniau pradėti studijuoti lie-tuvio tipą svetimoje dirvoje. Ne-gėra tam tikslui, kaip pasirodė, išsirikau laiką, pataikiau kad čia didžiausi karščiai, kur žmonės čiabuviai nekarta krinta nuo sau-lės spindulių, taigi man šiaurės sūniui, nebuvo ko nei bandyti čia ilgiau gyventi. Paklausaui prie-lankių mano tikslui žmonių pa-tarimo ir kreipiau savo žingsnius į Pennsylvanijos anglių kasyk-las. Pralėkęs pro Philadelphia sustojau Mahanoy City'je, kur yra viena seniansiųjų ir didžiausiųjų lietuvių kolonijų. Čia išbuva visą savaitę su ži-niomis, čia įgytomis, manau tuo-tarpu nors trumpai pasidalinti.

Miestas neperdidelis, nepervir-syja 20 tukstančių gyventojų, tarpu juodų iš visų pusių kalnų. Kelios vietose neva žaliuoja me-džiai, bet nuskurdę, vos nuo žemės paauge, laukia, kada sul-furas juos sudegins, pavers juo-dais nuodėgūlais. Per miestą čiaurėna upelis su juodu, kaip anglis vandeniu. Oras sunkus, sulfurio (sieros) pilnas — gy-ventojai, ypatingai darbininkai, tuojau gauna džioga, arba kito-kią kokią nors ligą ir retas patėsias ilgiau, kaip 50 metų au-žiaus. Tam nuplikusiam miške neišgirsi paukščių čiulbėjimo, ta-rytum, per šią vietą perlėkė mir-tis, sunaikinus, pavertus viską į anglį, kurias čion darbininkai at-keliavo kasti ir gabenti į to-limus miestus. Senų žmonių be-veik nematyti visai. Gražus, jauni lietuvos sunys knisai čia po žeme ir krinta, kaip ažuolai, arba kasyklose, arba nuo ligos, ne kartą pačioj jaunystėje. Euro-pietis, patekęs į tokia vietą, jau-čiasi esąs pragarę. — Pats mies-tas gana nešvarus, jokių gali sakyti, pasimaginim vietų, išsi-riant salinų — viskas kas tik yra, tai vien bižniui. Suskaičiav- apie dešimtį bažnyčių — dau-giausiai katalikiškos, tik ką įvai-rių tautų. Lietuvių bažnyčia esanti buvę čion didžiausia. Lie-tuvių čia esama apie 700 seimynų suvirsim, kiti, sako, buv dau-giau. Visi beveik dirba maino

— angliakasiai. Prisižiūrėkime jiems.

Lietuviai kasyklose. Vos tik čion atvažiavęs, pirmiausia išieško darbo. Dirba iš pradžių prie kito, darbas buvęs nepersunkus, tik pavojingas. Uždirba ilgiau padirbėjęs gana daug, bet pinigų jį niekada neturi. Atsiėmęs užmokėję vos tik apsinoka už kambarį, valgi, salūninkui ir, jeigu dar lieka dešimtinė, tai ir tą skubiai kuogreičiausiai prageria. Geria seni ir jauni; moters ir net vaikai. Angliakasy, sakosi, turėjo gerti, nuplauti nuo krutinės su degtine suodžias. — Neplauja jis su degtine suodžias, bet jį pribagia štai greičiau jojo jau sulfuro sunaikintus vidurius. Neįtikrins lietuviu jokiū būdu, kad jis su degtine dar greičiau save užmuša. Ir kaip jis negers, kad joje artimiausias ir širdingiausias prietelis salūninkas versta prie to verčia, išrasdamas įvairiausių būdų, kad tik daugiau prisitrauktų į savo salūną. Man pasakojo, kad iš 130 salūnų, buvę esama apie 80 vien tik lietuvių salūninkų. Nors baurus salūninko biznis, bet nereikalauja jokio mokslo. Tai-gi angliakasy, susidėjęs po šimtų dolerių, ir perka salūną. Einu į salūną — pasiūkau sau alaus anglų kalboje, kad nesuprastų esąs lietuviu ir tēmiu, kaip elgiai mano tautiečiai. Kantri nors yra popiera, bet nedrįsčiau visko čia rašyti, ką ten patyriau. Čia apsiėmė visas lietuviu būdas, visas jojo dar, neperdėsiu, jeigu pasakysiu, gyvuliškumas. Lietuvoje žydas savo karčiamoje neiešo ir savo, kas čia dedasi. Begėdiškos dainos, kalbos, juokai etc. — pereina. Žodis piktos dvasios piktybė. Salūninkas arba salūninkė to visko klausio, girdi, dažnai labai prietaria, nes tuo didina savo biznį. Angliakasy nejaucia, kad jį išnaudoja ir jam tai nerūpi! Jis nejaucia turįs kokių nors kitokių reikalų, pav. pačią, vaikų, apsišvietimo, — jam smagu, kad jis gauna išsikeikti, išsibliužyti, pasigerti, ir tam jis nesigali nieko, jis atiduoda už tai savo kruvinai uždirbtą centą. Salūninkas išėjęs tokią pat mokyklą, nei kiek nesidrovi lupsi savo brolio, skuta jį iki paskutiniam centui. Musų lietuviams salūnas — tai universitetas, salūninkas — profesorius. Musų lietuvių salūninkui, kuris išėjo tokią pat universitetą, akiai visame tiki. Salūninkas jam teisingiausiai išriša visus jojo gyvenimo klausimus, visas jojo abejones, net tikybines. Išėjęs tokią mokyklą, nevienas uolėsiu to įstaigos lankytojų gauna diplomą kartumėms. Prieš porą savaičių tris lietuviai iš Shenadorio buvo nuteisti pakarti iš kurių vienas tapo atsiliepę, išklaukęs teisme sau mirties ištarmes: „Viso blogo pradžia yra salūnai; salūnas mane pagadino ir per salūną einu šiandien ant kartuvų“. Mahanoy'aus lietuviams grėšia bausis pavojus nuo gėrimo, ir jeigu jie nesupras — pražudys save ir savo vaikus.

Priešs prie tos liudnos išvados, pradėjau įieškoti ar neat-sirastų koks nors būdas pakreipti lietuvių gyvenimą į kitas vėžes. Per bažnyčią juk daug būtų galima pataisyti, kaip uolus klebonai daugybėje vietų jau yra padarę, per draugijas, per jaunimo organizavimą, per apšvietimo platinimą. Dėlko-gi čia buvo nieko nedaroma, klausiau savęs. Čia jau turėjau kreipties prie žmonių įieškoti atsakymo. Neminėsiu čia senesnių laikų, nes neįstytus dalyko negalima, kol kas, viešai skelbti, jeigu dabar palytėsiu tik paskutinių metų kleboną ir dabartinį, tai jie yra tokiame padėime, kad jokiū būdu negalima užvesti kokių nors darbų, kaip nevienas bandymas parodė. Parapija yra pasidalinus į dvi puses. Viena — tai buvęsiejų Urbono pasekėjai, norintieji išimti iš po vyskupo valdžios, reikalaujančiai, kad jiems būtų viskas pavesta parapijos valdyti; tarpe jų yra dangelis viešai išjuokiančiųjų tikėjimą, bažnyčią, nepildančiųjų tikėjimo priedermių — tie visi atsistojo šiandien į kovą su vyskupu, klebonu ir žmonėmis, kurie laikosi bažny-

čios ir pildo tikėjimo priedermes, patraukdami net savo vyskupą ir kleboną į civilinį teismą ir tokiu būdu užstraikdami ant savės bažnytinę bausmę — ekskomuniką. Tai priešingai partijai, kuri vadovauja susitvėręs iš salūninkų komitetas su savo prezidentu A. S., žmogeliu visai be jokio mokslo, vos mokančių pasirašyti tik savo pavardę. Didelė parapijos dalis yra jiems vėnok akiai atsidavus ir jiems moka pinigus, netines, už ką jie gali apmokėti advokatams ir vėryties ilgiau prieš bažnyčios įstatymus. Šitoji-gi pusė, dėda ko-liktas užlaikymui bažnyčios ir jos reikalams. Klebonas algos negauna, vė iš tų kolektų apmokamas vargonininkas. Šioji kova tęsiasi jau kelinti metai, taip kad tokiose aplinkybėse ir mažiausias parapijos darbas yra sutrukdytas. Priešingoji partija yra užgriebusi parapijos mokyklą, užsidėjo savo spynas ant durų, taip kad klebonui su savo žmonėmis nėra kur daryti susirinkimai. Jų, sako, norėta būtent tas pats padaryti ir su bažnyčia, bet buvęs nepasisekė. Juos priklaio labai Shenadorio pavaldys ir jų sako agitacija, kur kunigas, sako, yra liaudies įrankiu. — Laukiama nekantriai teismo ištarmės, jeigu žmonės be jojo pirmiau nesutiks. Stebėtina vienok labai, kaip tai tie, kurie nori būti ir vadinties katalikais, o nepripažįsta ir net į teismą patraukė savo katalikišką vyskupą. Koksai bausis apjakimas ir tamsumas! Taip lygiai išėit, jeigu sunus saktų į savo tėvą: „Tu mano tėvas, bet aš tavęs nepripažįstu tėvu!“

II.

Iš tų keletos briežių matyti, kaip tai pas musų čia lietuvių labai silpni tikybės, doros pamatai, — matyt, kaip čia apšvietimas stovi žemai. — Vėikai mokosi valstijos mokyklose anglų kalba, taip kad vaikai jau sunkiai susikalba su savo tėvais. Jaunuomenės didelė-didelė dalis, o gal ir visa su mažais išėimais lanko universitetą salūną, retas jų turi laikraštį, rupinasi sį tą pažinti. Ta-pat ir su senesniais. Koks-gi gali būti jų tautinis susipratimas? Ir kur norėti, ypač nuo jaunesniųjų, kokių nors išauklėjimo ženklių? Atvažiuoja čionai tankiausiai iš Lietuvos bemokslis, be jokio išauklėjimo vyrukas, pasijutęs čia laisvas, nemoka tos liuosybės su-naudoti gerai, bet paleidžia visus savo žemiausius jausmus plėtoties kiek tik norint. Atranda čia tuojau sau tinkamų draugijų — jį jame tankiausiai užmuša prakilusius jausmus. Paima tuojau pritinkamesnį paviršutinę išvaizdą: užsideda naują švarą, pasikabina ant pilvo raudoną kravatą, pasiratojęs al'ameri-caine kelines stengiasi išrodyti džentlemonu — pasilikdamas vie nok be jokios atmainos kuo, buv, dažnai blogesnis, nes čia niekas nevaržo jojo žemesniųjų instinkto. Taip įsitaisęs pradeda lankyti salūną — ir ten įgija trumpu laiku tiek mokslo, kad su juo jokiū būdu nesakalbei. Jis jaučiasi mokyčiausias už visus, visos gyvenimo paslaptis jam aiškios, žengia drąsiai pirmyn, lyg rodos nuo jojo priguli visos pasaulis, ir jis jį neša ant savo pečių. — Gailėstis ir juokas ima, žiūrint į tamsų aklą lietuvi, apvilkta nauju švarku ir su ragais.

Kitos tautos dažnai su paniekimu žiūri į lietuvius, ypatin-gai amerikiečiai stengiasi negyventi lietuvių apgyventose vietose, nes jau gerai prityrę, kad neturės ramybės nei dieną nei naktį nuo jų jų šukavimų, riksmų, trankymosi. Lietuvių džentlmonai jeigu ne paskutinę, tai be abejonės vieną žemiausiųjų tarp kitų čion atėjusių tautų užima vietą. Mums europiečiams žiūrint į tas gražias atsigaites fotografijas, iš tos paviršutinės išvaizdos sprendžiame apie jojo vidurinį išsilavinimą, bet pasižiūrėję arčiau dažnai labai skaudžiai apsirinkama — tai dailiai aprėdytas gyvūlis, kurį kol glostysi, tai tylės, bet užkabinus, tik sau-gokis.

Seniau atkeliavusieji ir čia augę, lankę mokyklas, išrodo vi-

sai kitaip. Ir pas juos gal ne visada atrasi daug tautiško jaunimo, bet pas juos yra gyvenimo principai, kurių jie laikosi, jie jau jaučiasi laisvos šalies piliečiai, tuo didžiuojasi, bet paguo-doja ir neužgauna kito asmens teisių — jie jau gali vadintis džentlemonais. Moters, kaip moters, tankiausiai turinčios girtuoklį vyrą, neša sunkią gyvenimo našą, ir už sučiūptus nuo savo vyro užsilikusius ki-šeniūje pinigus stengiasi išmai-tyti vyrą ir savo vaikus. Jo-sios gyvenimas — apvertintas. Kitos-gi neapsileidžia vyrams ir driūnia alų teipos-gi užbonais. Jaunajai priugandčiai kartai dai-lūs gyvenimo pamokinimai! Ti-kėkimės geros visuomenės!

Pasiskubinau greičiau išvažiuo-ti, negu buvau manęs. Žmonės, su kuriais čia susipažinau, ža-dėjo man dar įdomesnių dalykų parodyti — bet jau man ir ši-tų buvo per daug. Ką-gi Tamsta dabar pasakys, užklauso vienas iš mano pažįstamų, koki įspūdį padarė Mahanoy'aus lietuvių? — Liudna, kad taip musų lietuvių nupulė žemai, gaila tų jaunų jėgų, kurios čia žyva... at-sakiau jam. Bet gal nevisur taip — lyg ramindamas save, pa-klausiau jo!... Pamatyti, Tam-sta, Shenadorj — įspėdamas, atsakė mano palydovas... — Ir aš nuvažiavau į Shenadorj.

Pr. Jonaitis

MONTELLO, MASS.

Prakalbos ir viešas susirinkimas. Moterų ir merginų Nuolatinės Pagėbės Panelės Švenčiausios draugijos, liepos 25 d. š. m., pa-rengė viešą susirinkimą su prakal-bomis. Tarpe prakalbų bu-vo dainuota keletas dainelių ir pasakuta kelios deklamacijos. Dainuota „Jau slavai“, „Pasie-jau žalią rutą“ ir kitas dainas. Deklamavo O. Kaščiūtė, S. Stri-pintė ir P. Ramanauskaitė. Kalbėjo kun. K. Urbanavičius ir kl. F. J. Juškaitis.

Vaisi atliko savo užduotis ge-rai. Kaip prakalbos taip de-klamacijos ir dainos padarė di-delį įspūdį į klausytojus. Bu-tų labai naudinga, kad tokie va-karai tankiau atsitiktų Montel-loje. Gal daugumas montel-liečių pradėtų matyti kitą pusę. Dabartinis laikas beveik tik vie-ras trečdalis tėra tokių, kurie rupinasi kaip materialiniais taip dvasiniais reikalais. O du treč-daliu, jeigu taip pavadinusi, yra aklaais fanatikais, aklaais sekėjais Markso, Bebelio ir kitų socializ-mo tėvų. Ale ką čia sakti, kad jie yra tokių sekėjų. Juk iš montelliciečių tik yra daugumas girdėję apie tuos vyrus, o su jų veikalais nei kiek nėra susipa-žinę. Vienas vaikas, Pabijona-vičius, liepos 30 miesto ligoninėje pasimirė. Nuodų buvo iš-gėręs apie savaitę ar daugiau pirmiau. Nebūtų ką apie tokius niekus nei sakti, jeigu po tokių miršių jų gentis, vyrai ar pačios, nenorėtų jų laidoti su bažnyčios apeigomis; bet kur tau, tasyk norėtų taip laidoti, kaip kataliką. Juk jeigu tokiems gyvims nereikia bažny-čios, tai kam dar mirus norėti varu įveikti bažnyčion ir laidoti šventoje vietoje? Šiame mieste-lyje jau porą tokių atsitikimų buvo. Bažnyčia nepriėmė į šven-tą vietą nei vieno. Turėjo palai-dot ten, kur visi nekatalikai yra laidojami.

Šiame vakarėlyje žmonių bu-vo prisirinkę gana diktokas bu-relis, nors tiesa tą vakarą, ant lauko, buvo prakalbos pareng-tos I. W. W. unijos. Mat Mon-tello yra straikas vinių dirb-suvėję, kur dirba apie 300 dar-bininkų. Vėliaus parašysiu apie tą straiką.

Naujų narių prie viršminėtos draugijos prisirašė 20 suviršum.

Montellietis.

ATHEOL, MASS.

Jaunimo padėjimas pas mus.

Šiandien atkreipsiu skaityto-jų domą į šio miestelio jaunimą, jį domą ir tą, kura yra iš Lietu-vos atvykęs, bet jį kurs yra čia gimęs ir augęs. Jei pereit-tumime per visą Ameriką sker-sai ir išilgai, tai gal niekur ki-tur nerastumim jaunimo taip sergančio anglo-minija (išta-

tėjimu), kaip pas mus. Tiesa, ne visada galima ir pas mus pri-skaityti prie išautėjų: yra ir padoriai išaugusio jaunimo; yra ir tokių, kurie laiko garbe vadin-ties save lietuviams: skanto lietu-viškus laikraščius, knygas, moka žaisti lietuviškus žaislus: susirinkimuose, ar prakalbose, ypač mer-gaitės, puikiai padeklamuoja ir sa-vo balsiais palinksmingą publiką.

Vienok panašių žiedelių, pas mus yra ne per daug. Didėnę čio-niškio jaunimo pusę galima priskaityti, taip sakant, prie lietuviškų yankių. Šitą prilygi-nimą neesu pats iš savęs prasi-manęs, bet esu pats savo ausimis girdėjęs nuo keletos čia augu-sių mergaičių šitokių žodžių: „mes lietuviškos yankės, mes lietuviškus yankės“... Na, ir prie ko panašias yankes galima priskaityti? ir kaip jas reikia pa-vadinti? ar lietuviškas šaukti, ar jau tikrai joms reikia ypa-tinę vardą suteikti? Norint to-kius užgaudinti, visados pava-dintų yankėmis; tai tiks kaip duona su sviestu, bet tik kur viešoje vietoje panašias pama-tes pavadintų lietuviškas, tai tuoj paraudonuos, kaip šutintas vėžys.

Liudna daros iš to, kad pas mus jaunimas išauga, taip sakant, it medis girioje, kur tik jį vėjas papūtė, čia jis pa-linko. Na, ir kas užtai kaltas? Už tai yra tėvų kalčia. Yra daugel tokių tėvų, kurie laiko sau už garbę, kad jau jų vai-kai nekaltai su jais pačiais lietu-viškai: kad ir nekurie nieko ne-supranta ką vaikai žabaruoja, bet-gi visviena didžiuojasi iš to. Na, ir žinoma, iš tokių tėvų vai-kai visados išauga „yankiai“.

Tai-gi dar vienas yra kvailas pas-musų auklėtojas papratimas: pav., jeigu vaiko vardas bus Stasiukas, tai tuojaus perdirba į Stanliuką, jeigu Juozukas, tai perdirbs į Džiovuką, Jonukas — Džianuką ir tt ir tt. Na ir vai-kas užaugęs nežino, kaip tikrai yra jo vardas lietuviškai. Tai-gi, sakau, tautybė ir išautėji-mas priklauso nuo tėvų: jeigu tėvai bus dori tautiečiai, tai ir vaikai bus išauktinti dorais tēvynainiais: bet jeigu tėvai bus vėjų pustomi ir šian ir ten, tai ir vaikai bus tokie. Aš čia nesakau, kad turime nekęst sve-timų kalbų ir nesimokinti jų, nes tai būtų nesąmoninga, noriu pa-žymėti, kad pas mus, jei kas iš-moksta kokią svetimą kalbą, tai tuojaus pamina savo kalbą.

A. K. Loševičius.

DONORA, PA.

Perskaitęs „Kataliką“ No. 30 J. Urbūčio „atsakymą“ į žinutę rašytą, L. J. „Drugo“ No. 28., laikau sau priedermę pabriežti keletą žodžių.

P. Urbaitis rašo buk L. J. pa-rašęs „Drugo“, kad vietos lietu-viai parengė teatrą parapijos naudai. „Drugo“ to visai ne-buvo, bet buvo: kad W. Pitts-burgh'o lietuvių scenos mylė-tojai atlošė teatrą parapijos nau-dai.

Kad p. U-tis, nežinojęs, kas loš teatrą ir keno naudai, tai yra netiesa, su kuria p. U. nori nu-stumti nuo savės amžiną gėdą. Kad teatrą lošė svečiai iš W. Pittsburg'o, buvo rašyta ap-garsinimuose, kurie buvo dalina-mi prie bažnyčios ir kad teat-ras bus loštas parapijos naudai, vietinis klebonas pasakė per du nedėdienių bažnyčioje, pasi--kindamas apie reikalingumą pa-rapijai pinigų ir kvietė skaitlin-gai atsilankyti. O kad vargoni-ninkas už mėnesio laiko bruko tikietus pirkti, tai tiesa, bet ma-no nuomonė, p. Urbaitis privalo daug daugiau brukti tikietus pirkti, negu vargonininkas, nes vargonininko tas yra malonė, o p. Urbaitis, kaip bažnyčios ko-miteto, priedermė. P. Urbaitis rašo, kad kunigo pasielgimas žmonėms nepatiko; bet dėlko — neparašė. P. U-tis rašo, kad kunigas nedavė avetinės dar-ryt repeticijų „teatrališkai“ kuopelėi, iš to nėra visai ko stebėtis, nes nei vienas kunigas nebūtų kitaip pasielgęs, dėlko, kad kuopos vadovai buvo: P. B. N. ir kiti — taigi suprantamas dalykas. Kun. ne būtų apsi-ken-tęs, žiūrėdamas į burelį pa-rapijonių, patekusiuju į nekata-

likų įtekme. Už tai jis griežtai, atsakė duot svetainę. P. U-tis rašo, kad kunigas paniekindamas vietos aktorius, traukia, iš W. Pittsburg'o lošėjus. Į tai kiekvienas blaivas žmogus pasa-kys, kad paniekos yra verti tie parapijonai, kurie klausio vado-vų cieilikų. P. U-tis rašo: Aš visai neatkalbinėjau žmonių nuo teatro. Čia vėl dailiai su-sukta, nes p. U-tis pasirodė sa-vo korespondencijoje vienu atkalbinėtoju, pajukdamas var-gonininką, net per laikraštį: „O vargonininkas jau už mė-ne-sio bruko bruko tikietus pirkti“. Ar čia ne atkalbinėjimas? Kam, valgius česnakai saktų kad ne! kiekvienas užuos kvapą! P. U-tis ragina korespondentą atšaukti, ką yra parašęs. Mano nuo-mone, but' labai neįsimtingai, jeigu korespondentas paklau-sytų tokio raginimo, nes korespondencijoje buvo viskas teisingai parašyta.

L-vos Sunus.

MAHANAY CITY, PA.

Neseniai čia traukiny suvaži-nėjo du žmones. Alkoholio vis tai aukos. Abudu vos gyvu nu-vėžta į ligoninę ir tenai nepo-ilgavo abudu mirė. Vienas buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis, nes buvo nors vėlykinę iš-pažintį atliekęs, antrasis-gi kaip gyveno, taip ir buvo laidotas. — mirė be kunigo ir vėlykinės išpažinties neatliko. Ne tiek jį-jį reiktų kaltinti, nes tai buvo jaunas vaikas, neišmanė, kiek tuos, kurie jį iš kelio išvėdė O ir daugiau dar tokių pas mus nestoka! Atvažiuos jaunas dar neištirkęs, vyriukas tik te-gul papuola į kokio bam-bizinio, arba jį panašaus rankas, tai ir trumpu lai-ku jau jojo nepažinsi: gers deg-tinę, kaip varšis buizą dieną ir naktį, juoksis iš tikėjimo, keiks dvasišką — tai vis mat didėlio mokslo ženklai. Kiekvienas Mahanoy'aus galvočius nuo to pradėdą ir tuo baigia. Netiesi-ma čia to nelaimingo vyruko, gal Dievas atleis jo kaltes, bet stebėkimės tik iš jojo mokytojų ir užtarėjų, kurie taip stengiasi, idant tą laidoti su bažnytinė-mis apeigomis, kuris budamas gyvas jų nepildė ir nereikala-vo.

Musų klebonui nesutikus jį laidoti, išlaskė po visą miestą pas visus kunigus ir nei vienas, žinoma, taipogi negalėjo jo leisti į bažnyčią. Apšmeižė net musų kleboną laikraščiuose, kad girdi, nelaidojęs katalikiškai to, pas kurį prieš mirtį buvę net du, girdi, kunigai, tik kokie ten kunigai prie jojo buvo, niekas negalėjo sužinoti — nei li-goninės užveizda, nei kiti žmonės, gal tik kunigų dvasios, kad jų niekas negalėjo matyti. Galuti-nai, jog jam suvažinėjo galvą, ir jį atvežė į ligoninę be žado visiškai, tai ką dar čia žmo-nėms galvas sukti, kad jis at-liko išpažintį! (Stebėtina, kad tiems labiausiai rūpėjo leisti į bažnyčią aną vyruką, kurie pats miekina bažnyčios įstatymus. Ar tik nesudrebėjo ir ant jųjų kailiai, kad kartais ir su jais ta-pat neatitiktų? Nebijokite, nuraminkite savo išsigandusias dvasias ir drebančias širdis, jeigu užlaikysite Bažnyčios, Dievo pri-sakymus, gyvendami. Bažnyčia nepasigailės savo apeigų ir tau numirus, juo labiau džiangsis, kad galės laidoti katalikiškai visus, kurie tik josios įsakymus pildo. Nepildai įsakymų gyven-damas, kam reikalauji numi-rus?!. Dėlko, sako, Shenado-ryj visus laidoja? Aną dieną nuskendo jaunas vyras, lietuvis, kuris jau šešeri metai, kaip ne-buvęs išpažinties, o net su tre-jomis misiomis jį laidojo!

P. J.

CAMBRIDGE, MASS.

Čia yra „Lietuvos Sunų“ dra-gia. Prie jos priklauso visi so-cialistai 71 kuopos. Iš tų socia-listų yra daug aklių fanatikų, kurie skaitosi save daug žinan-čiais. Dabar tie socialistai pra-dėda virš minėtą draugiją vesti savo kelias. Gera šioliai ta draugija turėjo gėrį pasisekimą, visų buvo gu-do-jama, dabar virto kiti laikai. Bus kiek laiko, kaip p. Bart-

kevičiui nebuvo užmokėta alga, kaip vice-prezidentui. Mat jis neprigulėjo prie socialistų. Da-bar kitas draugas p. Pranarau-skas susižeidęs dirbtuvėje, ne-gavo mokėti už sirtą laiką. Mat jis ir-gi neprigulėjo prie socialistų.

Dabar, kaip girdėjau, drau-gija turės stoti prieš teismą.

Šičia socialistai nekenčia nei vieno žmogaus, kuris nepriklauso prie jų partijos, nors būtų garsiausias žmogus.

B. Lorentas.

DONORA, PA.

Vietinis Piliėčių Klubas pirm-keleto metų nusipirkė lotus ant Thompson ave., kad pastačius klubo namus, ir tam tikslui klubo nariai mokėjo „šerus“, kad kaip nors sudarius atsakomą su-mą namų pastatymui.

Kontraktorius už namų pasta-tymą pareikalavo \$13,000.00, o tai perdėdė pinigai mažam klubiečių bureliui.

Dabar-gi, kaip girdisi, žymes-ni piliėčiai-nariai tariai tarp sa-vęs, ką daryti su lotais, kurie yra nupirkti klubo namams, jeigu namai nebūtų statomi. Po kokio laiko tarimosi, pasirodė, jogei Tautiečių yra viena nuo-monė — atiduoti lotus lietuviškos mokyklos pastatymui. Mo-kykla prigulės prie šv. Juozapo parapijos. Jie išvedžioja ši-taip: už lotus yra mokėta vi-sų narių lygiai, prie klubo pri-klauso visi parapijonai ir visiems tiems, kurie turi vaikus, yra rei-kalinga lietuviška mokykla, kai-po vienintelis vaistas, kad ap-saugojus ateinačias musų kartas nuo nelaimingo ištartėjimo. Pil-nai sutikdamas su parapijonų-tautiečių nuomone, priduriu: jog niekas negali ginčyties už tiesą, kad vienas svarbiausių žmoni-ųjų uždavinių yra atsakomas jau-nųjų kartų auklėjimas ir kad vienintelis toks įrankis tik teesti gera mokykla. Jeigu vaikai yra auklėjami geroje mokykloje — laimingi tėvai ir visa tauta. Bet kur vaikų auginimas yra be mo-kyklų arba apleistas ir vedamas blogais keliais — ten matysim ištvirkimą, suirutę ir pražūtį.

Imkime pavyzdį nors iš musų pa-čių miestelio: ar mės išgrisime kalbant musų pačių vaikus tarp savės lietuviškai? Ar moka vi-si musų vaikai skaityti ir rašy-ti lietuviškai? Galima pasakyti, kad beveik visi mėsdiškos baž-nyčioje iš angliškų maldaknygių o apie raštą nėra ko ir sakti. Gerbiamieji Donoriečiai! Priau-gančių vaikų auginimas ir jų la-vinimas yra daug svarbesnis da-lykas, negu mums rodyties gali. Kiekvieno musų užduotis ir prie-dermė yra rūpintis, kad tie vai-kai, kuriuos mės matome links-mai žaidžiančius gatvėse ir kurie vėliaus ar ankščiau paims musų vietą, išaugtų sveikais, dorais, nadingai vyrais ir moterimis — tėvynėi ir tautai. Auginimo tik-šlo, gerbiamieji parapijonai, yra išmokyti priugandčius musų kar-tas, taip, kad visa visuomenė būtų sveika, dora, gera — kad tie žmonės, kurie ateis po musų gal-vai, būtų ir apšviestiesni ir dore-sni ir laimingesni, nekaip mės es-me. O kad juos tokiais išauginti, mums reikia mokyklos. Tai-gi, jeigu jaučiančiųjų reikalin-gumą lietuviškos mokyklos Do-noroje noras įvyktų, būtų pra-džia mokyklos, ir panašios dorie-čių darbas ant tautiškos dirvos niekados nemirs visuomenės šir-dyse. Be to tokiu darbu ga-lėsim įgyt gerą vardą tarp sve-tintaučių musų miestelyje. Tai-gi bukime visi tos pačios nuo-monės, statykime mokyklą, o tuo-mi užsitarnausime pagarbą nuo visuomenės ir sulauksim iš ma-sų vaikų gerų lietuvių tautiečių.

Lai gyvuoja donoriečių suma-nymas!

L-vos Sunus.

WATERBURY, CONN.

Liepos 25 d. prapuolė iš na-šų Adomas Mazukevičius, dar jaunas, 22 metų amžiaus, vyrukas. Tą vakarą jis buvo salū-nuose ir rodė didelę kruvą pi-nigų, apie 70 dol. Nedėdienyje po to, liepos 27 d., jį rasta Nau-gatuck'o upėje. Daktaro tyri-nėjimai parodė, jog Maz. turėjo

praskelbtą pakaušį ir sumuštą vei-dą. Ženkliai ant kaklo rodė, jog jis buvo pasmaugtas. Plaučiuo-se vandens nebuvo. Rodo taiti, jog jis buvo pirmiau užmuštas ir įmestas į vandenį jau negyvas. Spėjama, kad jį užmušė dėl pin-gų, nes pas negyvėlį jokių pin-gų nerasta. Policija įieško gal-važudžių.

NEW PHILADELPHIA, PA.

Nauja kuopa Piln. Blaivininkų. Čia iki šiol dar nebuvo Pilnų-jų Blaivininkų kuopos, kuri tikrai yra reikalingiausia, neapkaunuo-jamos vertės mums lietuviams.

Klebonas Saldžiausios Širdies Jezaus parapijos, New Philadel-phijos kun. Matulaitis, matyda-mas girtuoklybėje didelį kenk-smingumą visuomenei, sumanė, idant ir tarpe jo parapijonių gy-vuotų Pilnųjų Blaivininkų kuop-lė. To sumanymo įvykinimas be-galo yra sunkus, nes čia ant de-šimties šeimynų yra vienas sa-lūnas. Užsilaukančių šiek tiek nuo gėrimų žmonių nežymu. Be-veik visi taip pasėdė dirbtuvėje, kad reikia milžiniško pasidar-bavimo, idant ką nors blaivybės dirvoje nuveikti. Tai-gi kun. Matulaitis užkvietė sau pagalbon vieną garsiausių blaivybės pla-tintojų — kun. P. Saurusaitį.

Ketverge 31-mą liepos pusiau aštuntą valandą vakare buvo su-sauktas susirinkimas bažnytinėj salėje, kur kun. Saurusaitis kal-bėjo daugiau, kaip dvi valandų apie svaiginamus gėrimus.

Kun. Saurusaitis išašikino ir nurodė, kad svaiginamas gėri-mas yra vagis doros ir laimės, aršiausias griovėjas sveikatos, plėšikas garbės ir gero vardo, kuris taipogi sėja tarpe žmonių ligas ypatingai džioga, kelia be-tvarę smegenų veikimą, silp-lina valią, mažina teisybės nuo-voką, bukina atmintį ir etikos skoni, galop — mažina vidujinę jėgą, paties savęs suvadžiūnui — vienu žodžiu, yra nuodai. Nu-rodė, kad alkoholis yra pagedi-mas, o girtuokliavimas — tēvas visų vargų ir nelaimių tarpe lietuvių. Tvirtino, kad tik blaivybė gali pagerinti buvį ir pra-šalinti daugybę nelaimių.

Tą viską turi kiekvienas sveiko proto žmogus pripažinti šventa teisybe. Blaivininkų kuopa at-neš neapkaunuojamą vertės vai-sių, jeigu draugai prisirašę steng-sis visomis pajiegomis ją pla-tinti.

Klausytojai visai dori užsilai-kė ir klausėsi atsidėję. Buvo tarpe klausytojų ir keli salū-nininkai, tai labai nepatiko.

Sitas pasidarbavimas musų kle-bono su taip didėle pagalba kun. Saurusaitio nepasliko be vai-sių. Tuojaus po prakalbą apie 15 įsirašė į blaivybę duodami pra-džią P. Blaivininkų kuopai.

Už pasidarbavimą musų kle-bono ir kun. Saurusaitio iš šir-dies dėkojame. Neabejojame, kad kuopa augs ir plėtosis.

Mieli broliai ir seseris buki-me blaivi ir platinink blaivy-bė. Tikrai dorybėje ir doruo-se darbuose yra žmogaus laimė, o žinot gerai, jogei, kur girtuoklybė, ten nėra dorybės. Ser-gėkimės svaiginamų gėralų kai-po ugnies, nes svaiginami gėri-mai toliau žmogų nuo dorybės, dystatos, teisybės ir gailestingu-mo.

Sveiginami gėrimai yra daug blogesni už žmogūdį, kuris už-klupęs nakčia ant žmogaus, at-kiša revolverį ir sako: „Atiduok pinigų, o ne, tai gyvastį ati-mu!“. Jeigu žmogus atiduoda jam pinigų, kiek turi, jisai jam gyvastį dovanoja, o svaiginami gėrimai atima nuo žmogaus vis-ką — pinigų, gyvastį ir dar daugiau negu pinigų ir gyvastį, nes ir dušią pražudo.

Tai-gi, mielas brolis ir seser! Sveiko proto neturi. Jeigu alkoholių geri... Tik tada jį atgausi, Kaip gėrauti paliausi.

Barabosiūs.

Kaip smagu!.

Vienas plėšikas sako antram: — Žiūrėk, Mocij, kaip čia smagu, kaip puikų! aplinkui pievos, laukai, kaip daug pank-šėnuų, kurie taip gražiai čiuiba, o nei vieno... policisto!.

LITHUANIAN WEEKLY DRAUGAS (THE FRIEND)

Published Every Thursday

Lith. R. C. Priests' Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Eaglewood 9611All Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.Visas korespondencijas, raštus,
pinigus už prenumeratą, darbus ar
pagrindinius, visada reikia siųsti
šiuo adresu:**DRAUGAS PUB. CO.**
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.Redakcija pasilieka sau teisę
taisyti, trumpinti arba atnaujinoti
visus prisiūdžiamus raštus.Laikas ir vieta raštų talpinimo
prieš nuo redakcijos.Atmettieji rankraščiai nėra grą-
žinami redakcijos išdomis.Rašyti reikia tik ant vieno pus-
lapio, paliekant plačius tarpus
tarp eilučių. Popierius nėra ko gai-
lėti, nes korespondentams ir
bendrąbraiškams rašant ant abiejų
pusių, da-gi smulkiomis raidėmis,
redakcijai labai dažnai prisieina
perrašinėti atsiųstus raštus.Norint, kad raštus tilptų arti-
miausiam numerio, rankraščių
reikia pristatyti spausdėnė ne vė-
liau, kaip 9 valandą išryto antra-
dienyje (utarninke).

Pasmerktojo mirtin mintys.

Sako, kad prieš mirsiant at-
simena žmogui visas jo gyven-
mas su visomis jo klaidomis ir
netobulybėmis. Nesmagus atsi-
minimai turbūt ateina žmogui,
kūrs laukia mirties ant kartuvų.
Mato jis visą savo gyvenimą kaip
ant delno ir tardo priežastis, ku-
rios jį privedė prie tokio liūdo
savo gyvenimo pabaigos. Štai
kad ir Jonas Sušinskas, apie ku-
rį rašėme praėjime "Draugo"
numeryje. Kokios mintys ateina
į galvą, mirties belaukiant? Pa-
klaukime, ką jis mums rašo:

"Pranešu apie savo likimą,
kokiame dabar stoviu. Esu nu-
teistas numirti už savo blo-
gą pasielgimą, nors tai nebu-
vo mano vieno kaltė. Ana
galvaudystė padariau ne aš
vienas. Atvažiavau į šitą pa-
laimos šalį jaunuose savo am-
žiaus metuose. Nebuvau nie-
kam į kelią pats, neįgaudinė-
čiau nieko nei mažiausio žo-
džio, niekam blogo nemaniau
— bet mano nelaimė, kad at-
važiavęs pradėjau bičiulintis
su seniai atvažiavusiais Ameri-
kon lietuviais. Jie išmokino
mane visokių niekšybių ir
blogų pasielgimų. Jie pri-
pratino mane prie to prakti-
kės degtinės, kuri kiekvieną
žmogų išveda iš kelio ir su-
taiso prapulti, iš kurios nėra
išsigelbėjimo. Jie ragino ma-
ne gerti, sakdami: "Ger-
k, jei negersi, nebūsi amerikonas,
nebūsi mūsų draugas; mes ta-
ve išmesime į gatvę ir nebepr-
imsime daugiau ir savo na-
mus". Taip bauginami pri-
traukė mane į tą pragaro drau-
giją ir išmokino taip daryti,
kaip ir jie patys daro. Dar
daugiau. Kad sulaukus šven-
tos dienos, norėdavau eiti į
bažnyčią, ir meldžiai, kad kas
mane nuvestų ir parodytų,
kur eiti, jie visa gerklę juok-
damiesi tyčiojosi iš manęs vi-
sokiais žodžiais, blyvygodami,
kad Dievo nėra; kad žmogus
galį gyventi kaip gyvulys, ir
niekas jam negali užginti taip
gyventi. Tokiais ir dar biau-
resniais žodžiais jie šaldė ma-
no širdį ir plėšė man iš šir-
dies dorybę ir tikėjimą, ver-
tė prie blogo gyvenimo ir ne-
gerų darbų, kuriais aš pra-
džioje baidžiausi, bet prie ku-

rių vėliau turėjau priprasti,
nes nebuvau kam manęs pamoi-
kinti ir duoti persergerėjimą,
kad negerai elgiuosi, nes pa-
puoliau tarp girtuoklių ir be-
gėdžių, kurie dorybę jau se-
niai buvo pametę ir atsidavė
visa širdim blogiems pagei-
dimams. Pagyvenęs tokioje
draugijoje keletą metų, pra-
dėjau mąstyti ir pajautau,
jog man darosi silpna ir jog
turiu proto sumaišymą. Ma-
tydamas, kad tati viskas yra
iš gėrimo, bandžiau susilaiky-
ti, norėjau pamesti gėres. Bet
nustojus man gerti, atsirado
kita kliūtis. Štai klausau, kad
mane varo iš darbo. Klausiu:
už ką? — Sako, kad neinu
gerti pas tą smulklininką, kurs
man darbu buvo išspręs ang-
lių kasyklose. Nepasiliko man
nieko kita, kaip grįžti atgal
į girtuokliavimą. Bet nelai-
mė. Pradėjus man išnaudo-
gerti, vis blogiau man emė
daryties. Protas vis ejo silp-
nyn. Po savaitės nuolatino
gėrimo stojau visi bepro-
čiai — nežinojau nei pats kur
einu ir ką darau, o gerti nes-
lioviau, o tai ačiu geram smuk-
lininkui, kurs davė man gerti.
Galop uždavė jis man geros
trajankos ir nugirdė taip, kad
likau visai be proto. Toliau
jau nebeapamenu, kas buvo su
manim. Tik atbuodu ir žiu-
riu, jog esu policijos arešte.
Sako man, kad užmušiau žmo-
gų, o aš nieko apie tai neži-
nu, nieko neatsimenu.

Buvo teismas. Pasmerkė
mane mirtin. Labiausiai spau-
džia man širdį, kad nei vienas
liudininkas nepasakė taip, kaip
buvo, nesakė, kad aš buvau
girtas, bet pasakė, kad aš
nieko nebuvau gėres, kad tą
dieną nebuvau girtas nei tru-
pučio. Mat tą dieną buvo
sekmadienis, ir salinai turėjo
būti uždaryti, o aš salinai juk
ir pasigėriau; baisy buvo pa-
lydėti laisnius.

Kad papuoliau į nelaimę, at-
stoju nuo manęs visi draugai
ir prieštaliai, kurie pirmiau
mane taip mylėjo. Dabar vi-
si man prieštiki ir visi ma-
nės nekenčia — beveik trok-
šta, kad kuogreičiausiai ma-
ne nužudytų. Tie patys, ku-
rie pirmiau ketino savo gyvy-
bę už mane paguldyti, dabar
laukia nekantriai mano pako-
rimo. Kodėl, brangūs drau-
gai, taip baidotės manim ir ne-
kenčiate manęs? Ar už tai,
kad pragerdavau visą savo už-
darbį su jumis? Ar už tai,
kad užlaikiau smulklininkus
ir skvajerius? Juk tgi ne ma-
no kaltė! Jūs taip mane iš-
mokinote ir tokį man kelią
rodėte. Juk jūs atitraukėte
mane nuo Dievo ir nuo tikė-
jimo, išplėšėte man dorybę, ku-
rioje mane motinėle buvo už-
auginus. Tai ne mano kaltė!
Juk aš norėjau gyventi gra-
žiai ir saugoties girtuokliavi-
mo, eiti į bažnyčią ir būti
doras — bet jūs mane draudė-
te nuo to ir grynėte man tai
daryti. Jūs mane išmokinote
vien girtuokliavimą ir pėties su
kiekvieniu. Dėlko dabar ma-
ne užmiršote mano didžiausio-
je nelaimėje? Dabar tyčioja-
tės iš manęs ir džiaugiatės,
kad mane nužudys. Nesid-
žiaugkite labai, nes kiekvie-
no girtuoklio negersnis lau-
kia galas; kiekvieną bedievį
patiks negersnė pabaiga, nes
alei vienas žmogus, kurs pame-
ta tikėjimą ir atsitolina nuo
dorybės kelio, o ima girtuo-
kliauti ir plivot nebutų daik-
tų prieš šv. tikėjimą, negali
laukti geresnės pabaigos.

Brangūs draugai! Dabar
prieš mirtį atsidarė man akys,
dabar pamatiau, kad negeru
keliu eju, niekindamas Die-
vą ir šv. tikėjimą. Aš kei-
kiau ant Dievo ir ant kunigų,
kaip buvau nuo jų išmo-
kęs, niekinau juos, kaip tik
galėjau — šiandien gi, kad
esu pasmerkimas mirščiop, jūs
visi mane apleidote ir kalnus
ant manęs veržiate, o kunii-
gai manęs neapleido, jie mane
ramina šioje baisioje valando-
je ir, kad galėtu, gelbėti ma-
no nuo mirties, nors pirmiau
aš jų nekenčiau ir persekio-
jau juos visokiais būdais. Bet

jie man to neatmena, neišme-
tinėja; jie stengiasi, kiek ga-
lėdami, palengvinti mano ken-
tėjimą — daro ne taip, kaip
padarėte jūs, mano artimiaus-
i ir geriausi draugai. Jie
kiekvieną suramina ir guo-
džia. Kad bučiau klausęs jų
pamokinių, šiandien nebū-
čiau uždarytas šitame kalėjime
ir nelaukčiau mirties pa-
čioje jaunystėje, kad vos 21-
us metus pradėjęs, jau turiu
skirties su šiuo pasauliu. Vi-
sa nelaimė sukrito ant ma-
nės per jus, mano draugai!

Jeigu jūs draugai, bijotės
sutikti tokio likimo, koks ma-
ne sutiko, ir norite būti lai-
mingi, tai meskite blogą pa-
protį: gėrimą ir visokių be-
dieviškų knygų ir laikraščių
skaitymą. Nusigyskite mano
likimo! Tegul buna gana ma-
nės vieno pražuvusio!

Ateisite gal nevienas paži-
rėti, kaip kabosiu ant virvės.
Tuomet pamislykite sau: čia
kabo degtinės ir bedievybės
auka.

Nvienas žmogus gavo galą
per girtybę — ne vieno dar
laukia tokia pat pabaiga.

Jonas Sušinskas.

Laiškas kalba pats už save.
Idomu, kad šis laiškas buvo pa-
siųstas kitoms redakcijoms, bet
nei viena nenorėjo jo spauzdinti.
Argi smulkės galybė būtų tokia
didelė, kad laikraščiai bijotųsi nu-
rodinėti girtybės vaisių?

Pametęs tiesą, tikėsi bent kokiems niekams.

Teosofija yra naujas tikėjimas,
prasimanytas gyvenusios Madra-
se, Indijoje, rusės H. P. Blava-
kieš (mirė 1891 m.). Yra tai
mūšins iš budizmo, krikščiony-
bės, įvairių filosofijos mokslų
ir kitokių dalykelių. Tuo tikėji-
mu yra persiėmę mūsdiški Wy-
dunas ir bando praplatinti jį
tarp Prūsų lietuvių.

Bet mums ne apie tai eina.
Norime nurodyti į vieną apsi-
reikimą, kursai parodo, kokiais
lengvatikais pasidaro žmonės, jei-
syk nukrypsta nuo tiesos keli-
mo. Dabartinis teosofų vardu yra
kokia tai Besant'ienė, buvusi
protestonų pastoriaus pati, pa-
skui racionalistė, galop pateku-
si Blavaekienės įtekmen. Jinai
gyvena tai Madrase, tai Benere-
se, tai Londone — bet tai ne-
svarbu. Svarbu, kad jinai įstei-
gė Anglijoje draugiją vardu:
"Dievo paslapčių gildija". Drau-
gijos tikslas yra suvienyti krik-
ščionybę su teosofija. Idomu,
kad buvo atsiradę anglikonų ku-
nigų, kurie buvo bepradėdą rašy-
ti, kad "gildija" rengia savo
sąnarius prie Kristaus... antrojo
atėjimo. Tiesa, kunigūžiai ir
tikintys krikščionys, sužinoję drau-
gijos tikslą, meta teosofiją, bet
vis dėlto atsiranda ligišiol
apšviestų mulkų, kurie tiki Be-
sant'ienės žodžiams — o tie žo-
džiai užgaulioja stačiai kiekvie-
no krikščionio jausmus, nes p.
Bes. tvirtina, buk Kristus buvęs
kas kit, tik atgimęs Buda,
o laukiamas Kristus atgijimas
busios kas kit, tik to paties
Budos trečiu atgimimu. Kas
įdomiausia, tas trečias atgimi-
mas jau prasidėjęs. Besant'ienė
nurodo į kokią tai jauną vaikną
Krinamirtį, sunų kokio tai G.
Naranyiaich, Madraso gyvento-
jo. Vaikinas yra mokinamas Be-
sant'ienės įsteigtoje mokykloje
Benares'e. Savo raštuose Be-
sant'ienė vadina jį saldzū Grail-
kišku vardu: "Akyone", už-
miršdamas, jog tai yra moteriškas,
ne vyriškas vardas. Toje mo-
kykloje jau yra sutvėrta Tekan-
čios Saulės Draugija, kurios na-
riai lavinasi Kristnamurties gar-
binime (gula prieš jį, bučiuoja jo
kojas ir tt.). Besant'ienė buvo
atsiėvusi vaiką jau du sykių į
Angliją: 1911 ir 1912 m. Antro-
jo kelionėje išėjo skandalas. Vai-
kas tėvas pareikalavo teismo ke-
liu, kad Besant'ienė sugrąžin-
tų vaiką jam, tvirtindamas, kad
vaiko globėjas, koks tai Lead-
beater, nepadoriai su juo apsi-
einęs. Indijos teismas liepė at-

duoti vaiką tėvui, bet, žinoma
paduota apelacija į aukštesnį tei-
smą.

Ir atsiranda žmonių, kurie tiki
tokiems akių mulinimams! Iš-
tiesų gaila, kad išauginti krik-
ščionybės tiesose žmonės tiki to-
kiems niekams ir nusižemina iki
stambeldybei.

Kaip jau buvo augščiau minė-
ta, tarp lietuvių teosofija visai
mažai tėra prasipaltinusi ir, rei-
kia tikėtis, daug nei nesiplatins.
Tuo tarpu tarp Amerikos lietu-
vių nežinia kokiems galams yra
bandoma platinti didžiausią hu-
bugą — Eddy'ienės "krikščio-
niškąjį mokslą". Tam tikslui
pradeda reklamuoti neturinėją jo-
kios vertės knygutę: "Kaip žmo-
gus-manst". Neabejojame, jog
sveikas lietuvių protas nepasi-
gaus ant reklamos.

Lietuvos Vėluva.

Ateina iš visų pusių klausimai,
kokią yra tikroji lietuvių vėlu-
va. Paaiškinus gerb. d-rui J.
Basanavičiui, pranešame, jog Lie-
tuvos vėluva buvo raudona su
vyčiu viduryje. Vyčio spalvos
buvo šitokios: žirgas — širmas,
balnas — tymas, vyčio rubai —
auksas, plunksna — balta.

Tuo būdu reikia atnaujinėti baltą
ir mėlyną spalvas, kaip ne lietu-
viškas. Žalia, balta ir raudona
spalvos taip pat ne lietuviškos.

Sektini pavyzdžiai.

Atvažiavus Amerikon Mokslo
Draugijos įgaliotiniams, subru-
do lietuviai. Svečiai randa visur
užjoautos ir meilų priėmimą.
Vietomis, pav. Pittsburg, New
arke ir kitur, tuojau susitvėrė
komitetas, kurs pasirūpė, kad
aukos būtų renkamos sistemati-
škai. Brooklynje tapo sudarytas
komitetas, kurs mėgins ypatingai
pritraukti prie aukų vietos
draugijas. Labai pagirtinas
daiktas, nes nors kiekviena or-
ganizacija jaučia, kad privalo au-
koti Tautos Namų pastatymui, te-
čiau apie šią priedermę atsimena
greičiau, jei kas iš šalies paai-
kina.

Yra daugiau linskmų apsi-
reikimų. Pav. kun. T. Žilins-
kas užsikvietė svečius į Bostoną
rugšėjo pabaigoje, nes spalys
pats eisias rinkti aukų parapijos
reikalams. Tuo būdu svečiams
tapo užleista pirmoji vieta; ne-
klebonas, bet svečiai iš Lietuvos
išbandys Bostoniečių šosumą.

Bet didžiausių plojimų užsitar-
navo kun. K. Ambrozaičio pasi-
reikimų. Rugp. 9 d., pabaigus
svečiams kalbėti Miedažio sa-
lėje, jisai užlipo ant platformės
ir apreiškė, kad apsiima pasukoti
ir apreiškė, kad apsiima pasukoti
siejį salėje. Entuziazmas buvo
negrindas. Atsiršo publikos ki-
šenys. Rezultate kun. Ambr.
parapijoje surinkta ligišiol dau-
giausiai — netoli 760 dol.

Tą patį vakarą po viešos va-
karienės S. Gavrilavičiaus sve-
tainėje p. Yčas užsiminė mote-
rimis, kad būtų gerai, jei moteris
vienos suaukotų 100 dol. ir kad
jūs vardas būtų iškaltas aukso ra-
idėmis ant marmuro plytos Tau-
tos Namuose. Tuojau sudarė ko-
mitetas — ir šimtinė baigiama
rinkti.

Sektini tai pavyzdžiai.

Svečių maršrutos per- mainynas.

Patyrimas parodė, jog L. M.
Drang. delegatams reikia užtruk-
ti Chicagoje ilgiau. Todėl arti-
mų draugų sisirinkime tapo
permainyta visą jų kelionę. Pir-
muoliausiai prakalbų dienos
North Sidėje ir South Chicagoje
tapo nukeltos kiton savaitėn ir,
nusekėliai, paskelbtas "Drange"
ir "Tėvynėje" maršrutas tapo
žymiai permainytas. Buvo keti-
nama 17 rugp. visai išvažiuoti
iš Chicago; tas išvažiavimas
tapo nutęstas visai savačiai.
Rugp. 17 svečiai laikys prakal-

bas Rockford'e, Ill. (ne Wanke-
gan); iš ten jie sugrįš į Chicago
ir kalbės South Chicagoje, North
Sidėje ir Melrose Parke. Į
Westville, Ill., jie išvažiuos 24
rugp., iš kur koliaus per Spring-
field'ą į E. St. Louis ir Collins-
ville. Sugrįš jie į Chicago 30
rugp. ir ant rytojaus kalbės Wan-
kegane ir Kenoshoje. Atlanke
Racine ir Spring Valley, jie 3 rug-
sėjo bus Grand Rapids, Mich.;
5 rugs. Detroit, o 7 rugs. Cleve-
lande. Pittsburgui ir aplinki-
nėms bus pašvesta nuo 9 iki 15
rugs.. Iš Pittsburgo jie važiuos
per Rochester, N. Y., Amster-
dam ir Schenectady į Bostoną.
Bostone jie atsisars 20 rugs. va-
kare. Naujoje Anglijoje jie už-
truks nuo 21 rugs. iki 4 spalnio.
Paskui, apleidę pakeliu New
York'ą ir aplinkines, važiuos į
Philadelphia. Tame mieste jie
bus 5 spal. Atlanke iš ten Balti-
more, jie važiuos į kietųjų anglių
sritis. Shenandoah, Pa., bus 12
spal. Iš ten, atsilankę aplinki-
nėse miestuose, jie per Hazle-
top'ą trunks į Wilkes-Barre ir
kitus miestus. Seranton bus pa-
skutinė vieta kietose anglyse. Iš
ten važiuos atgal į Brooklyn'ą ir
aplinkines. Spalnio paskutinė-
mis dienomis sės laivan į grįš
tėvynėn.

Čia paduodame naujai susta-
tytą maršrutą. Pirmiau paskelb-
ta maršrutą reikia panaikinti.

Bridgeport (šv. Jurgio sve-
tainėje) 14 rugp.; Indiana Har-
bur, Ind. 16 rugp.; Rockford, Ill.
17 rugp.; South Chicago, Ill. 19
rugp.; North Side, Chicago 24
rugp.; Melrose Park, Chicago, 23
rugp.; Westville, Ill. 24 rugp.;
Springfield, Ill. 26 rugp.; East
St. Louis, Ill. 27 rugp.; Collins-
ville, Ill. 28 rugp.; Chicago, Ill.
30 rugp.; Waukegan, Ill. 3
val. po piet 31 rugp.; Kenosha,
Wis. 8 val. vak. 31 rugp.; Racine,
Wis ir Spring Valley, Ill. 1
rugs.; Grand Rapids, Mich. 3
rugs.; Detroit, Mich. 5 rugs.;
Cleveland, Ohio 7 rugs.; Pitts-
burg, Pa. ir apilinkės 9 — 15
rugs.; Rochester, N. Y. 16 rugs.;
Amsterdam, N. Y. 18 rugs.;
Schenectady, N. Y. 19 rugs.;
Boston, Mass. 21 rugs.; New Eng-
land valstijos 21 rugs. iki 5 spal.
ir Philadelphia, Pa. 5 spalnio.

Milano Ediktas.

(Istorškas pišinėlis)

Šimet katalikų bažnyčia šven-
čia iškilmingai 1600 metų baž-
nyčios laisvės sukaktuvę. Cieco-
rius Konstantinas Didysis drau-
ge su Licinijum paskelbė Milane
313 m. ediktą, kuriuom sutei-
kė teisę krikščionims laisvai iš-
pažinti savo tikėjimą — ir nuo
to laiko bažnyčia augo, plėto-
jo, kol nepasiekė to augtybių,
kokiųse ją šiandien matome. Tai-
gi verta atsiminti kadir trumpai
tuos visus atsitikimus, kurie pri-
vedė Konstantiną prie tokio žin-
gmo.

Paskutinis ir beveik už visus
smarkiausias bažnyčios persekioji-
mas buvo po ciecorium Dioklei-
janu (viešpatavo nuo 284 iki 305
metų). Pradžioje Diokleijonas
nieko blogo nedarė krikščionims.
Jis turėjo jį tarp savo gim-
nių ir tarp artimųjų dvariš-
kių. Bet senatvėje paklausė vi-
sokių krikščionybės priešių ir
burtininkų — ir 303 m. paleido
savo pirmutinį ediktą prieš kri-
ščionis. Juo buvo liepta sugriau-
ti krikščionių bažnyčias, užgro-
bti šventus raštus, valdininkus pa-
šalinti nuo vietos, jei nedės au-
kų dievams, laisviems žmonėms
atimti laisvę, vergams atimti vil-
tį tapti laisvais. Netrukus iš-
ėjo dar trys paliepimai: vysku-
pus ir kunigus versti dėti aukas
dievams, o šiaip jau krikščionims
duoti pasirinkti vieną iš dvejų:
išsižadėti savo tikėjimo arba nu-
mirti.

Tuomet Diokleijonas nevieną
valdė savo plačią imperiją. Dar
286 m. jis buvo pasirinkęs sa-
vo prietelį Maksimijoną bendra-
ciecorium, o 292 m. pasirinko sau
dar du padėjėju, padalindamas
imperiją į keturias dalis: pats
sau pasilikio rytus su savo so-
stine Nikomedijoje; Maksimijo-
nas paėmė Italiją ir Šiaurės Af-

riką su sostine Milane; Ispaniją,
Galiją ir Britaniją tapo pavesta
Konstancijui Chlorui; o Gale-
rijui teko visos provincijos pagal
Dunojaus upę.

Išėjus ediktams prieš kri-
ščionis (303—305 m.), jie buvo
įvykinti tikrai Diokleijano, Ma-
ksimijono ir Galerijaus dalyse.
Tenai daugelis tukstančių kri-
ščionių nukentėjo mirtį ir kan-
kynės. Bet Konstancijus Chlo-
rus užjautė krikščionims ir jų
daug nepersekiojo; tik vat, kad
pasirodyti geru Diokleijono
akys, uždarė keletą labdarikų
krikščionių įstaigų.

Diokleijonas atsisakė nuo so-
sto 305 m. Jo bendra-imperato-
rius Maksimijonas tapo priva-
tas padaryti ta-pat. Plati Rymo
imperija tuo būdu pasiliko dvi-
ju likusiųjų ciecorių rankose.
Konstancijus Chlorus pasiliko
prie Ispanijos, Galijos ir Brita-
nijos, kuomet Galerijus pasisa-
vino sau likusias imperijos dalis.
Jis tuojau pasiėmė sau pagalbon
du nauju ciecoriu: Italiją ir Af-
riką atidavė Severui, o Aziją
Maksimui. Bet Italijos cieco-
rius pasiskelbė Maksimijond
supus Maksencijus ir neleido Se-
verui apimti savo sosto. Seve-
rus tapo nugalabytas 307 m., ir
Galerijus jo vieton paskyrė Li-
cinijų, kurį nusiuntė į Italiją iš-
vyti laukan Maksencijų.

Tuo visu laiku krikščionių per-
sekiuojimas nesiliovė. Galerijus
nekenė krikščionių ir juos novi-
jo, kaip įmanydamas. Jo pa-
vyzdį sekė jo draugas Maksi-
minas Azijoje. Bet senatvėje
Galerijus dikeiai susirgo neiš-
gydoma liga. Nerasdamas nie-
kur pagalbos, jis pasiryžo įeš-
koti sveikatos pas krikščionių
Dievą. Taigi, 311 m. jis nustojo
persekioti krikščionis, išleido
ediktą, kuriuo liepė nebespaus-
ti daugiau krikščionių kunigų, kad
jie išmeltų jam nuo Dievo svei-
katą. Šitą ediktą priėmė Kon-
stantinejus ir Licinijus, bet Ma-
ksiminas spaudė toliau krikščio-
nis. Galerijus mirė 312 m., ir
Maksiminas tuojau pasisavino
sau visus rytus. Licinijus pakėlė
karę prieš Maksiminas, sumušė
jį ir 313 m. tapo vienatiniu rytų
imperijos valdovu.

Tuo tarpu vakaruose darėsi
kaskit. Konstancijus Chlorus nu-
mirė 306 m. Kareiviai tuojau
paskelbė, kad jie nori turėti sa-
vo ciecorium jo sunų Konstan-
tiną. Konstantinas buvo sunus
Konstancijaus ir Elenos, ir buvo
paliktas prie Diokleijono, ku-
met tėvas tapo paskirtas cieco-
rius vakaruose. Diokleijonas
mylėjo Konstantiną ir juo pa-
sitikėjo, bet Galerijus jo nemė-
go. Taigi pasilikus Galerijui
vienavaldžiui ciecorium, Konstan-
tiną iškeikavo pas savo tėvą į
Britaniją. Bet vos tik spėjo at-
keliauti, kaip tėvas numirė. Ap-
šauktas ciecorium, jis pradėjo
valdyti tėvo palikimą.

Konstantinas buvo krikščio-
nių draugas ir juos mėgo. Bu-
vo jis taip pat drąsus kareivis ir
išmintingas valdytojas, taigi
trumpu laiku įgijo ir kareivių
ir šiaip jau žmonių visuotinę mei-
lę.

Tuo tarpu Maksencijus savo
persekiuojimais ir prispaudimais
įgijo neapykantą krikščionims ir
daugelio stambeldžių. Pasinau-
dojo tuo Konstantinas ir, pa-
siėmęs su savim savo kareivių
žiedą, 312 m. perėjo per Alpus
ir nusileido į šiaurės Italiją. Čia
sūties Turinu sumušė Maksencijaus
priesakinę kariūnę, paėmė Ve-
roną ir pasileido į Rymą. Mak-
sencijus laukė jo netoli Rymo
ties Milvijaus tiltu, kurs ejo per
Tibro upę. Maksencijus turėjo
gėnįs sykias daugiau kareiv-
ių, nekaip Konstantinas, ir šiam,
žinoma, labai parupo, kaip čia jis
stos kovon. Tik štai vidudie-
nyje, saulei šviečiant, jis pamatė
ant dangaus didelį kryžių su
graikišku parašu: *touto nika*
(šiuo ženklu pergalėsi). Jam at-
siminė tuojau, kad jis sapnavo
keletą raktų, jog pats Kristus
jam rodėsi ir liepė nešti kovon
savo kareivių priešakyje žen-
klą, panašų į kryžių, kurį jis matė
ant dangaus. Konstantinas tuojau
liepė padaryti taip vadinamą
"labarum", kurs susidėjo iš pa-
auksuotos rotinės, ant kurios
buvo permestas skersai pagaly-
s, taip, kad išėjo kryžiaus pavid-

las. Ant viršaus tapo uždėtas
aukso vainikas, jame brangus ak-
muo, ant kurio tapo išrėštos vie-
na ant kitos pirmosios Kristaus
vardo raidės (graikiškai): *X*. ir
P. Prie ragotinės tapo prikabin-
ta raudona vėluva su graikišku pa-
šu: "šiuo ženklu pergalėsi". Pama-
žė šitokią ženklą prieš save Kon-
stantino kareiviai metėsi, kaip le-
vai, ant Maksencijaus eilių, per-
laužė jas ir išvaikė. Maksen-
cijus, bandydamas pabėgti nuo
Konstantino prigirė Tibire.

Kad ženklas išties pasirodė
ant dangaus, apie tai liudija ne-
tik senovės istorikai, kaip Lak-
tencijus, Sokratas, Sozomenas,
bet ir pats Konstantinas. Kuomet
rymiečiai, norėdami pamintėti
Konstantino pergalę, pastatė Ry-
me paminklą, Konstantinas liepė
įdėti į stovylos ranką kryžių
padėjo šitokią lotinišką parašą:
"Šiuo išganingų ženklų, kurs
yra tikros stiprybės simbolius,
aš išvadavau jus miestą iš ty-
ranijos jungo ir sugrąžinu Ry-
mo senatui ir žmonėms jų seng
skaistybę ir garbę".

Kitais metais (313) Konstan-
tiną susitiko su Licinijum Milane,
ir iš ten abu išleido garų edik-
tą, kuris suteikė krikščionims pil-
ną laisvę išpažinti savo tikėji-
mą, statyti bažnyčias laikyti su-
sirinkimus ir tt. Konstantinas
buvo didelis diplomatas, taigi
ediktas tapo surašytas taip, kad
stambeldžiai — nebutų užgauti.
Edikte buvo liepta sugrąžinti
krikščionims užgrobtas pirmu-
nines persekiuojimuose jų bažny-
čias ir kitokias viešas įstaigas.

Tokių tai kelių po 300 metų
didžiausių prispaudimų bažnyčias
įgijo laisvę. Ir šitą tai svarbų
momentą visas krikščioniškas pa-
saulis švenčia dabar iškilmingu
jubiliejum.

Klausimai ir Atsakymai.

Klausimai:

1. Ar Vilniuje einant pro Auš-
ros Vartų koplyčią prisakytas
visiems nusiimti kepurę, ar tik
tiems, kurie nori, ir ar yra bau

Kun. J. Misius.

Augštesnės Mokyklos reikalingumas.

PRAKALBA, PASAKYTA BIRŽ. 25 D. A. L. R. K.
FEDERACIJOS KONGRESE, PITTSBURGE, PA.

Gerbiamieji delegatai: Man liko paskirta tarti žodį-kita apie augštesnės mokyklos reikalingumą mums ateiviams į šį laisvą Amerikos kraštą. Nepagaminau moksliško referato, — referato tikroje to žodžio prasmę, gal net apvilsiu Jus lukesį išgirsti ką nors nepaprastą lietuvių kolegijos reikale. Noriu vien tik pasiūlyti su Jumis, Gerb. Delegatai, savo jausmais, nurodyti Jums, kad didelę pragaistį, kokią mūsų tauta turi ir turės iki nepasiekus savos kolegijos ar gimnazijos. Ar toji kolegija yra mums reikalinga, ar ji būtų naudinga, kokią reikšmę ji turi mūsų, kaip lietuvių, gyvenime, nėra beveik daug ko kalbėti. Lietuviškos kolegijos reikalingumas seniai jau yra jaučiamas, praklinėsi mūsų veikėjai seniai matė tą didelę nuoskaudą, kurią lietuviai ateiviai turėdavo dėl stokos augštesnės mokyklos, lietuvių spauda čia Amerikoje jau neskyk klebono, šiandien kelia lietuviškos kolegijos klausimą ir ji periodiškai aiškina ir gvildena. Dviejų nuomonių tame dalyke negali būti ir turbūt nėra. Visi sutiko ir tikiuosi sutinka, jog be augštesnės mokyklos mūsų gyvenimas kaip tautos, yra tiesiog negalimas. Visa nelaimė tame, jog pagaminę ne vieną gražų straipsnį, pasakę vieną-kita karštą prakalbą lietuviškos kolegijos reikale, pasigimė laisvąsios, ligi šiol neprieigos beveik prie jokio pozitivaus darbo tame atžvilgyje. Daug kalbėta, daug bartasi, o visai nieko neveikta. Tiesiog reikia stebėties, jog ligi šiol nesugebėjome įsikurti savos augštesnės mokyklos. Pusė milijono lietuvių neturime nei vienos savos kolegijos! Ar neįstabu, Gerbiamieji? Jei tokių mokyklų neturėtų mūsų broliai lietuvių, kame šiaurės meškos letena taip yra skaudai, nebutu ko stebėties, bet čia laisvojo Washingtono šalyje, kame liuosai galime kvėpuoti, liuosai veikti ir darbuotis, neturėti savos kolegijos — reikšia prisipažinti prie lietuviško nerangumo ir tinginio. Nei kiej neperdesiu, pasakę, jog augštesnės mokyklos klausimas yra, jei tai pasakysiu, žuvimo ar buvimo klausimas. Ar žut, ar but? Ar žut, pasakst amerikoniškom bangose, tapti medžiaga svetimam tautai, ar but, gyvuot, kaip atskira tautos dalelė, atsispirti ištautėjimo alibinui, išgelbėti lietuvių vardą nuo pražūtis ir paniekos... Pasistatysime savo lietuvišką kolegiją ar gimnaziją, nežusime, gyvuosime, pakilsime apšviestoje, atsistosime greta kulturingų tautų ir galėsime atsakomai atsiliepti Tėvynei-Lietuvai, kurią nusikraudėme, ją apleidami. Nesugebėjome įsikurti savo augštesnės mokyklos, žusime, žusime tikrai, jei ne šiandien, tai rytoj, jei ne rytoj, tai už šimtmečio. Gal kas pasakys, jog turime parapijines mokyklas, kame mokinaama prigimtoji kalba, skiepinama vaikų širdyse meilė savo tautos. Taip. Turime parapijines mokyklas, nors ir toli gražu neįtektiną skaičių, jos varo bėgalo naudingą darbą, nors ir nevisur yra atsakomai vedamos ir nevisur turi atsakomus mokytojus. Bet to negana. Mums reikia vadovų, mums reikia inteligentų, kurių širdyse plisnotų meilė savo tautos, kurie gražiai mokėtų lietuvių kalbą, pažintų lietuvių rašliavą ir be to būtų gerai Amerikos piliečiai, apsipažinę su Amerikos politika. Tokiems lietuviams inteligentams būtų atdaros Amerikos valdiškių įstaigų durys, ir tik tokie lietuvių sugebėtų ir panorėtų apginti lietuvių vardą svetimausioje akyse. Tokių vadovų, tokių lietuvių inteligentų mums gal išauklėti tik lietuviškoji kolegija. Neturėdami panašios kolegijos, mes tik didinsime išgamy skaitlių, didinsime svetimausio inteligentų eilę, nes jaunikaičiai čia gimę ir užbaigę svetimausio mokyklas, pakvėpavę svetima atmosfera keletą metų, nebesijaučia esą lietuviais, pamiršta savo prigimtą kalbą, apie lietuvių tautos reikalus, troškimus, siekimus neturi nei mažiausios nuovokos, o kas blogiausia, pradeda lietuvius piekinti, stoja į lietuvių priešinkų eilę. Tik lietuviškas doliars primena tokiems ponaičiams jų lietuvišką kilmę ir paskatina juos nesyki mokintis bočių kalbos. Man teko susitikti su vienu jaunikaičiu, pabaičius svetimausio kolegiją, išsikalbėti apie tautos reikalus. Ir ką-gi, Gerbiamieji? Užsiminis man apie Lietuvos vargus, jos atgijimą, apie manomus statyti Vilniuje Tautos namus, apie jau statomus Kaune "Saulės" namus, apie "Žiburių" veikimą Jauvalkioje, mano jaunikaitis tik išskleidė akis ir meldė paaiškinti, kas tie Tautos Namai yra, kas toji "Saulė" su "Žiburiais", kaip išrodo tie lietuviški laikraščiai... Ar dar reikia aiškesnio prirodymo, kokios rūšies asmenis išauklėja mums kitataučių mokykla. Pasitaiko, tiesa, bet retai ir tai dažniausiai tarpe Lietuvoje gimusios moksleivijos, likimo atbuktos Amerikon ir besilavinančiosios svetimausio mokyklose. Moksleiviai, gimę Lietuvoje, atvykę čia, tankiai nepražudo savo tautinės dvasios, bet dar vieną-kita į čia gimusi, čia mokslos pradėjus eiti sulauko nuo ištautėjimo. Bet tai atsitinka tik su vienu-kitu, o dauguma žūsta lietuviystei. To neatsitiktų, jei mes turėtume lietuvišką kolegiją. Musų laikraščiai neturi atsakomų bendradarbių, maitina mus šlamštais, skursta, musų organizacijos neturi kulturingų vadovų, neauga. Kas gi į tuos laikraščius rašinė, kas gvildens tautos reikalus, kas darbuosis mūsų organizacijose, idant jos būtų, augtų, idant jų organizacijai seimai nepanešėtų ir "kačių muziką", jeigu musų inteligentai čia gimę, čia mokslos eję tankiausiai nebesijaučia esą lietuviais, o jei ir jaučiasi lietuviais, tai nesugeba taisyklingai sukiuluoti dviejų lietuviškų sakinių, o juo labiau ty sakinių lietuviškai parašyti. To nemalonus apsiereikimo nebutų, jei gyvuotų lietuviškoji augštesnioji mokykla. Lietuviška kolegija suvienytų musų moksleivius, išsklaidžiusius įvairiose Amerikos kolegijose, auklėtų juos lietuviškoj dvasioj ir pagamintų mums taip reikalingą vadovų-inteligentų. Tos moksleivijos išsikirsčiusios ir vargstančios svetimausio augštesnės mokyklose nėra taip mažai, kaip manoma. Tik apgraiomis suskaičiuo 200 moksleivius, skurstančių tarp svetimųjų. Prie vien katalikiško Susivienijimo priklauso arti 100 moksleivių. O kiek jų neduoda jokios žinios apie save, persikrikštyję amerikiečiais, pavardes iškraipę, jie gėdisi lietuvių vardo ir baigia nutauti. Tas gėdos jausmas iš dalies gali būti išiešintas jauname žmoguje, atsidurusiame tarpe svetimausio ir bijančiame pašaipos. Turiuosi gana gerai suprantas moksleivio kitataučių kolegijoj besimokinančio padėjimą, nes pats dar taip neseniai buvau moksleiviu ir mokinausi svetimausio mokykloje. Dar gerai prisimenu ta panieką, kurią reikia nukęsti lietuviui tarpe svetimausio, negaliu pamiršti to doriško ir medžiagiško skurdo, kurį reikia pergyventi lietuviui, atsiduriamam tarp svetimųjų. Ar nepardosime mes savo moksleiviams užuojautos, užuojautos ir tai užuojautos ne vien tik žodžiais, bet ir darbais t. y. ar neįkursime jiems lietuviškos kolegijos? Musų moksleiviai labai užsitarnauja visomenės pasipirties, tik nelaimė, tos pasipirties veltui ji laukia nu musų. Jei kitokiū būdu negalime sušelpiti savo moksleivijos, savo busiančių vadų, tautos vilties, tai įjykime jai (moksleivijai) neatidėliodami lietuvišką kolegiją. Išgirsime, Gerbiamieji, 200 moksleivių iškrikusių po plačią Ameriką, sauksmą: "Mums reikia mokyklos, ukr galėtume liuosai kvėpuoti lietuvišką orą, savo atmosferą!". Tas sauksmas, ypač pastarose metuose pasididino, kuomet atsirado daugiau praklinėsnės, veiklesnės moksleivijos. Kuo, jei ne tuo

sauksmu yra užmezgimas moksleivių Susivienijimo, leidimas mėnesinio laikraščio, vardu "Moksleivis", o ypač pačių moksleivių įkurtas kolegijos "fondas"? Patys moksleiviai steigia kolegijos fondą, t. y. duoda nekaipo pradžiū lietuviškai gimnazijai. Ar bereikia, Gerb., aiškesnio prirodymo, kaip musų moksleiviai trokšta turėti savo kolegiją? Pasilieka tikrai mums tą moksleivių karštą troškimą užganėdinti ir jį saldžias svajones apvilkti realybės rubu. Kolegijos fondas jau gyvuoja! Mes privalome pasirūpinti, idant tas fondas augtų ne doliariais, ne šimtais, bet tukstančiais. Turim vilties, jog šis kongresas išras priemones, kaip tą fondą trumpu laiku paversti į milžinišką sumą, užtektiną kolegijos įkurimui. Mes tai galime padaryti ir turime padaryti neatidėliodami iki rytojaus. Atminkime, jog musų čia Amerikoje ne keli šimtai, bet pusė milijono. Mes išgalėjome sumesti "Saulės" namams Kaune arti 17 tukstančių dolių per porą mėnesių, ar-gi negalėtume sumesti keletą sykių daugiau savai kolegijai čia Amerikoje? Be abejonės galime tai padaryti, tik reikia kiekvienam tą dalyką suprasti. Mes pasistatome gražių bažnyčių labai greitai ir jās užlaikome. Dėlto, jog kiekvienas suprantame bažnyčios reikalingumą, naudą ir reikšmę musų, kaip katalikų, gyvenime. Kuo yra bažnyčia žmogaus tikybiniam gyvenime, tuo yra mokykla žmogaus tautiniam gyvenime. Jei visi gerai tai suprastume, tai galėtume pastatyti ne vieną kolegiją, bet kelias. Deja, to supratimo mums labai stinga, yra didelis reikalas jį didinti. Jūs Gerb. Delegatai, sugrįšite veikiai į tas parapijas, kurias atstovaujate, į tas draugijas, kurių delegatais esate. Nepamirškite jiems pasakyti, ką girdėjote kongrese lietuviškos kolegijos reikale. Jūs, Delegatai, yra priedėmė didinti savųjų tarpe supratimą, jog mums ateiviams yra būtina reikalinga lietuviška kolegija. Kuomet tas supratimas pasieks kiekvieną musų, be didelio vargo lietuviška kolegija atsistos. Kolegijos fondan plaukte-plauks susipratusių lietuvių aukos. Duos draugijos, duos parapijos, aukos atskiri asmenys, ir moksleivių svajonės turėti savo kolegiją įvyks. Baigiu, pasitikiu, kas, jog šis kongresas nevien pasigins, pasiras moksleivius reikale, bet nutars ką-nors tikrą, eis stačiai prie darbo. Kitaip kalbant — žodis taps kunu!

Svečių iš Tėvynės Reikaluose.

Kai kitose vietose lietuviai rūpinasi, kad Mokslo Draugijos atstovų kelionė Amerikon nusisektų, paredo kad ir brooklyniečių pavyzdys. Perspaudiname čia, dvi žinutis iš "Vienybės Lietuvos":

— Liepos 31 d. Brooklyn'e buvo susirinkimas Didžiojo New Yorko lietuvių inteligentijos būrelio, kurio vedėjas buvo išrinktas p. A. Augunas, pirmininku ir A. Lapinskas, raštininku, kur tapo išrinkta 12 agitatorių, kurie lankysis vietinių draugijų susirinkimuose ir gyvu žodžiu praneš draugijos apie reikalingumą ir rinkimą aukų Lietuvių Mokslo ir Dailės Draugijai Namams, Vilniuje, kuriam tai tikslui minėtos draugijos atsiuntė savo pasiuntinį, Dr. J. Basanavičių, L. M. D. pirmininku ir p. M. Yčą, lietuvių atstovą Valstybės Dumoje, Peterburge. Agitatoriai aiškiai vietinėms draugijoms viršui minėtą tikslą ir kvies draugijas rinkti savo pasiuntinius į susirinkimus visų draugijų atstovų konferenciją, kuri bus 29 d. rugpjūčio, Lietuvių svetainėje, 101—103 Grand st., Brooklyn'e, kur bus apkabėta prisirengimas imti dalyvumą priėmimo susirinkimuose ir išleidime Lietuvos Pasistatinių. Agitatoriai išrinkti:

A. Kulikauskas, J. Razminas, A. Augunas, J. Ginkus, V. Šabanas, V. Jankauskas, M. J. Vinikaitis, J. Lukauskas, K. Krusinskas, P. Mikolainis, M. Martus ir kun. dr. V. Varnagiris.

Agitatorių komiteto pirmininku išrinkta kun. dr. V. Varnagiris, vice-pirmininku M. J. Vinikaitis, sekretorium V. K. Račkuskas.

— Agitacijos dirva. 1. Sv. Kazimiero draugijos susirinkimas buvo 1 dieną rugpjūčio, Taut. Name, 101—103 Grand street, kur lankėsi pp. Jankauskas ir Vinikaitis. Draugija išsklaidė agitatorių pranešimą su atidžiu ir prielankumu, išrinko du atstovus į draugijų konferenciją, kuri bus toje pat svetainėje 29 d. šio mėnesio.

2. Lietuvių Gimnastų Klubas savo susirinkime rugpjūčio 1, po 81 Metropolitan ave. taipgi prielankiai priėmė agitatorių, pp. Ginkų ir Lukauską, ir nutarė sigyti savo atstovus į konferenciją.

3. Sv. Petro draugija savo susirinkime rugp. 2 d., 73 Grand str., nutarė visame prisidėti kiek tikta išgalės. Agitatorių buvo p. Martus.

4. Sv. Petro ir Povilo draugija savo susirinkime rugpjūčio 2, 106 Greenpoint ave., Blissville, labai prielankiai priėmė agitatorių pp. Krusinską ir Razminą ir išrinko du atstovus į konferenciją.

5. D. L. K. Vytauto draugija savo susirinkime rugpjūčio 2, 27 Hudson ave., Central Brooklyn, prielankiai išsklaidė p. Mikolainio pranešimą ir išrinko vieną atstovą į konferenciją.

6. Lietuvių Amerikos Ukėjų Klubas savo susirinkime rugpjūčio 3, savo kambariuose, 372 Bedford ave., labai prielankiai priėmė ir išsklaidė agitatorių, kun. dr. Varnagirį ir p. Jankauską, pranešimo ir nutarimo rinkti savo atstovus nepaprastame susirinkime, rugp. 8.

7. Sv. Vincento draugija savo susirinkime rugpjūčio 3, pobažnytinėje svetainėje, Maspeth, L. I. nutarė viesame imti dalyvumą. Agitatoriai buvo pp. Augunas ir Krusinskas.

8. Lietuvių Pliėčių Politikos Klubas savo susirinkime rugp. 3 d., 515 Hudson street, New York, su atidžia išsklaidė agitatorių, p. Ginkaus, pranešimą ir nutarė visame dalyvauti.

Aišku, jog Didžiojo New Yorko lietuvių draugijos šiame tautiška-me reikale bus visiems pavyzdžiu.

PADEKITE RENGTI TAUTOS MUZIEJŲ.

Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje savo muziejuje, kuriai ilgainiui taps tautos muziejumi, renka įvairius etnografijos daiktus ir dirbinius, kuriose atsispindi lietuvių gyvenimas, jų dailės apsiereikimas, jų kultūra. Savo archive ir bibliotekoje, Draugija renka visokius raštus ir knygas, kuriose apie Lietuvą ir lietuvius rašoma. Mokslo Draugijai būtų labai malonu, jeigu jai pasisektų surinkti savo rengiamuose namuose, kurie bus lietuvių Tautos Namais, panašius daiktų skyrių, kuriame galėtų atspindėti ir Amerikos lietuvių gyvenimas. Todėl prašau visus tuos Amerikos lietuvius, kurie prijaudžia šitam atsišaukimui, kad jie teiktųsi prisidėti prie įrengimo tokio skyriaus lietuvių tautos muziejuje Vilniuje. Reikalingi būtų iš Amerikos nors paveikslai lietuvių ir lietuvių atskirų tipų, jų šeimynų, vestuvių, krikštynų, mokyklų ir mokinių, namų, kuriose gyvena, štorių, grosernių, salynų, bankų, ofisų fabrikų bažnyčių, vienuolynų, kapinių, laidotuvių ir k.

Toliau reikalingos — fotografijos lietuvių veikėjų, susivienijimų seimų, įvairių draugysčių ir jų kuopų, draugysčių diplomų ir jų ženklėlių, įvairių medalių ir tt.

Visų ty, kurie turėtų tokių fotografijų ir norėtų jas atiduoti Tautos muziejui, prašau vislab aišgti "Tėvynės" redakcijos adresu: New York, 307 W. 30th st. D-ras J. Basanavičius, L. M. Draugijos pirm. P. S. Prašau kitų laikraščių perspaudinti.

Iš Miestų ir Miestelių.

CAMBRIDGE, MASS.

Musų čianykštis jaunimas buvo kiek apsnudęs, bet dabar pabudo ir pradeda veikti tautos dirvoje. Nuo kelių mėnesių, naujam vargonininkui atvykus, susitvėrė sv. Cecilijos choras, į kurį įsirašė apie 60 asmenų. Dabar tas choras puikiai pagieda keletą kanelių.

Pirm trijų mėnesių tapo įkurta nauja draugija vardu "Dailės-Mokslo Draugija". Jinai jau statė keletą veikalų scenoje su geriausiu pasisekimu.

Pirm kelių savaitių pasidarbavimu klebono kun. J. Krasnieko tapo sutvėrta dar kita nauja draugija vardu sv. Stepono. Tuojau prisirašė prie jos 35 nariai. Už dviejų dienų po draugijos įkurimo tapo surengtos prakabos; per jas prisirašė į draugiją 45 nariai — taip kad draugija jau turi 80 narių.

Cambridge'uje stovi ant tvirtų kojų šitokios draugijos:

Sv. Stepono — narių 80; sv. Juozapo — 300; sv. Jono Krikštytojo — 175; N. P. S. P. Marijos (moterių) — 200; 127 kuopa S. L. R. K. A. — 40; Dailės — Mokslo Dr. — 45.

Rugpjūčio 2 dieną sv. Cecilijos choras parengė vakarą bažnytinėje salėje. Buvo prakabos, giedojimai ir tt. Nauda iš vakaro turėjo eiti įrengimui lietuvių kolegijos Amerikoje. Atvažiuo ke-turi studentai, kurie aiškino apie kolegijos reikalus. Publikos prisirinko pilna svetainė. Kalbėjo kl. Vermauskas ir kl. Juškaitis. Buvo bandyta sukelti truksmą, bet nepasisekė. Be didžiųjų choro giedojų ir mažos mergaitės, "Žydas ir Dzukas" labai prijuokė žmones. Surinkta kolegijai \$14.00.

Cambridge'aus Gilė.

ATHOL, MASS.

Rugp. 3 d. musų jaunomėnė buvo surengusi "pikniką". "Piknikas" buvo parengtas ne labai toli nuo miestelio, labai publicioje vietoje; todėl ir publikos "piknike" atsilankė užtektinai. Čia priminsiu: gal jau labai seniai, arba, ir niekad dar šio miestelio lietuvių neturėjo taip puikaus pasilinksminimo, kaip šis "piknikas". Žmonės, kurie atsilankė į šį "pikniką", turėjo gerą progą tinkamai pasilinksmin-ti: dėlto, kad "piknikas" buvo suruoštas be svaiginamų gėrimų, ir buvo pagražintas įvairiais monologais, deklamacijomis, padainuota buvo daugelis puikių dainelių. Ypač p. M. Vasiliausko vedamas choras sudainavo puikiai. Reikia pabrėžti, kad minėtas choras yra dar visai jaunas, ir susidedantis iš nedidelio skaitliaus narių, o vienok taip puikiai sudainavo, kad net malonu buvo klausyties. Po to, į payakari, kada saulutė paslinko žemyn, ir oras truputį atvėso — buvo žaidžiami įvairūs žaislai: vaikinai, merginos, susikuopę rateliuose pažaidė gan puikių žaislų: Iai gyvuoja Lietuva, žvirblėlį, agdu-nėlį, ir daugiau. Be to, dar buvo parodyta ir keletas šiaip štu-kelių, iš kurių publika turėjo daug juoko. Po to dar buvo padainuota ir paprastų lietuviškų dainelių, kokias musų sesutės Lietuvoje dainuoja. Na, ir taip maloniai besilinksminant užsi-baigė diena, o kartu ir "piknikas". Visi eidami iš "pikniko" namo džiugėsi — gerėjosi, iš taip maloniai praisto laiko, o nekurie dar ir patarė jaunomėnei surengti kitą "pikniką". Reikia tikėtis, kad ateityje musų jaunomėnė surengs dar ir daugiau į tai panašių "piknikų", ar šiaip padorių pasilinksmini-nių.

BLAIVYBĖS REIKALAI.

LIETUVIŲ PILNŲJŲ BLAIVI-NINKŲ TREČIAS SEIMAS.

Lietuvių R. K. Pilnųjų Blaivini-kų Amerikos Susivienijimo III Seimas bus 19 ir 20 d. Rug-piūčio m. 1913 m. Ašros Vartų p. 8. bažnyčioje svetainėje po num. 568 Broome st., New York City. Utarninko rytu bus iškil-mingos sv. mišios toje pačioje bažnyčioje 10 val. Pasibaigus pamaldoms atstovai teiks pri-buti ten-pat po bažnyčios į sve-tainę, kur prasidės sesijos. Per seimą bus statoma pirmą vakarą teatras: "Gudri Naklė", pareng-tas vietinio choro. Po vaidini-mui bus dainos ir prakabos.

Kas norėtų plačiau ką sužino-ti, tegul kreipiasi prie vietinio klebono: kun. J. Šeštoko, 32 Do-miniek st., New York City. Tel. 5463 Spring. Vieta apsisistojimo svečiams — pas bažnyčią prie agento Bartasčiaus, 558 Broome st., New York City. Jis parupis svečiams vietos viešbučiuose.

Vismas.

Antrasas: 545 Broome st. New York City.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Prezidentas: Rev. J. Misius, 318 Fifth st., Donora, Pa.
Skr.: Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.
Kasinin.: B. W. Woshner, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

PEOPLES BANK

Kampas Ashland ir 47-tos gatvės

Kapitalas ir parviršius \$550.000
Turtas suviršum 5 mil. dol.

Padėk pinigų bankon, kuri yra atsakanti ir iškur gali atsiimti ant kiekvieno pareikalavimo. Pradėk pas mus taupinti, mes mokame 3 nuosimčius metams. Tu gali pradėti taupinti pas mus vienu doleriu. Siunčiame pinigus į Lietuvą pagal žemiausį kursą. Šipkortes parduodame ir iš Europos tik ant geriausių linijų. Jei tu turi kokius brangius popierius, nelaikyk namuose, bet nusisamdyk saugę dėžutę pas mus. Kątuos tau tik \$2.50 metams, arba 5 c. savaitė. Darome visokius popierius, doviernastis, dokumentus ir užtvirtinam Rusijos konsulį, parupinam važiojantiems į krajų pasportus.

Ši Banka yra po Valstijos priežiūra su ganėtinu kapitalu

PEOPLES STOCK YARDS
STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., Chicago, Ill.

Scranton, Pa. I bambizos S.

B. Mick. klebonijai netrukus žada atsilankyti garnys. Laukiama trukmingų krikštynų.
Naktį iš 10 į 11 d. "niežalėnas" kunigas Mick. nusilaužė ranką ir koją.

Whitinsville, Mass. Tris vie-tos

lietuvių ant farmų prisigėrė obuolių rūgšties (eider) ir linksmi grįžo namo. Pakelyje susitiko du kitu "užsilinksminu-siu" lietuvių. Kilo ginčai, pas-kui kumštisims daužymas į pa-noses. Vienam sudraskė lietsar-gį ir drapanas. Ant rytojaus buvo teismas. Du užsimokėjo po 10 dol. pabaudo.

Viena lietuvaite nužudė savo

kudikį. Už tai pateko kalėjim-man trims mėnesiams.

Boba.

Redakcijos Atsakymai.

Ch. Bast, Springfield, Ill. Jei

Rusijos pavaldinys paima sve-timi pilietybę ir sugrįžta į Rusiją, tai patenka dvejim metam po-lisijos priežiūroje. Seniau buvo didesnė pabauda, bet jina šimet yra panaikinta. Jei Tamsta esi Sv. Valstijų pilietis ir norėsi su-grįžti Lietuvon su Amerikos pas-portu, tai pateksi tik dvejim metam polisijos priežiūrai — daugiau nieko.

Albert Rupš, Chicago. Norint įstoti į dvasiškąją seminariją, reikia būtina turėti pabaigtą seminariją.
Agnetei Pold, Athol, Mass. Panašių straipsnių "Draugo" Redakcija jau seniai turi paren-gsi, tik dėl vietos trūkumo vis nebuvo galima jo įdėti.

BLAIVYBĖS REIKALAI.

LIETUVIŲ PILNŲJŲ BLAIVI-NINKŲ TREČIAS SEIMAS.

Lietuvių R. K. Pilnųjų Blaivini-kų Amerikos Susivienijimo III Seimas bus 19 ir 20 d. Rug-piūčio m. 1913 m. Ašros Vartų p. 8. bažnyčioje svetainėje po num. 568 Broome st., New York City. Utarninko rytu bus iškil-mingos sv. mišios toje pačioje bažnyčioje 10 val. Pasibaigus pamaldoms atstovai teiks pri-buti ten-pat po bažnyčios į sve-tainę, kur prasidės sesijos. Per seimą bus statoma pirmą vakarą teatras: "Gudri Naklė", pareng-tas vietinio choro. Po vaidini-mui bus dainos ir prakabos.

Kas norėtų plačiau ką sužino-ti, tegul kreipiasi prie vietinio klebono: kun. J. Šeštoko, 32 Do-miniek st., New York City. Tel. 5463 Spring. Vieta apsisistojimo svečiams — pas bažnyčią prie agento Bartasčiaus, 558 Broome st., New York City. Jis parupis svečiams vietos viešbučiuose.

Vismas.

Antrasas: 545 Broome st. New York City.

Lietuvių Katalikų Federacijos Centro Valdybos antrašai:

Prezidentas: Rev. J. Misius, 318 Fifth st., Donora, Pa.
Skr.: Rev. A. Jurgutis, P. O. Box 105, Export, Pa.
Kasinin.: B. W. Woshner, 1514 Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

Susiv. L.R.K.A. Reikalai.

Hamestead, Pa., Liepos 29 d. 1913 m. Po ilgos ir trumpos li-gos atsiskyrė su šiuo pasauliu Vincas Auče vos 14 metų amžiaus, sąnarys 34 kp. Sermenis buvo 1 d. liepos su šventomis mišiomis ir vaikų draugijomis liko labai dailiai palaidotas. Paliko keturias seseris ir vieną brolių. Nušūdusius paliko tėvelius. Am-žiną atsilį! teislis jo dušia Vieš-patyje.

Juozas Auče.

Klaides atitaisymas.

Garsinant Susiv. narių stovį už 2-rą bertainį, iš netyčių įsiskver-bė klaida butent: 91 kp. likosi pa-garsinti skaitliuje suspenduotų, Jonas Jokubinas, Juozas Solinas, Pranas Depšis, Pranas Jurkus ir Vladas Glibas, o tuom tarpu šie nariai visi yra pilniais nariais ir turėjo tilpti skaitliuje pilnųjų. Su pagarba,
J. S. Vasiliauskas, Cent. Sekr.

PRIDUOKITE GERESNIUS ANTRASUS!

Krasa laikraštį grąžina:
36 kp. Juoz. Arbauskas, 130 Jackson st., Newark, N. J.
56 kp. A. Airišunas, 197 Fremont st. Brooklyn N. Y.
97 kp. Luey Ragallitė, 125 Gol-den st. Lawrence, Mass.
109 kp. Elzb. Gutanskutė, Stam-ford, Conn.
136 kp. Juoz. Jakaitis, 2327 6th ave. Watervliet, N. Y.
And Pakauskas, 252q 5th ave. Watervliet, N. Y.
77 kp. Katrė Jurevičintė, 244 Chestnut st. Luzerne, Pa.
63 kp. Jonas Bukana, 911 Valley st., Youngstown, O.
"Draugo" Administracija.

Susiv. L. R. K. A. Centro Valdybos antrašai.

Prez. — Viktoras Lapin-skas, 601 W. Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.
Vice-prez. — K. J. Kru-sinskas, 455 17th st., Brook-lyn, N. Y.
Skr. — J. S. Vasiliau-skas, 112 N. Greene st., Bal-timore, Md.

Kasinin. — Pranas Bar-ba, 456—458 Main st., Ed-wardsville, Wilkes - Barre, Pa.

Kasos Globėjai: Marty-nas Kadzewska, 2118 W. 20th st., Chicago, Ill.; M. Milukas, 2758 E. Pacific st., Philadelphia, Pa.

Knygius — Kun. S. J. Struckas, P. O. Wanamie, Pa.

Dras. Vadovas — Kun J. Dumėius, P. O. Minersville, Pa.

MARK T WAIN. HUCKLEBERRY FINNAS

Apyšaka.

Vertė JONAS KMITAS.

Šiaip taip išsiteisinau, bet jaučiausi labai neramus. Vis žvalgiausi į vaikus, kad kaip nors gavus progą su jais pasižvežti ir šį tą iškvosti, bet teta Salom laikė mane apsiglėbus ir niekur neleido. Šaltas prakaitas išpylė mano nugarą, kada ji pasakė:

— Mės kalbam apie mažmožius, o tu man nieko nepasakojai apie seserį. Papasakok apie visus, kaip jiems einasi, ką veikia, ar sveiki. Žinai, kaip jūs visų išsiilgau!

Dabar tai jau visai įklimpau. Ligišiol Apveizda gerai mane šelpė, bet galutiniai priėjau liepto galą. Mačiau, kad reiks pasakyt teisybę, nes kitokio išėjimo nebuvo. Jau buvau atidaręs burną, kad pasakius viską teisingai, kaip štai jinai pagriebė mane už rankos ir pastumus už lovos greitai suriko:

— Stai ir jįsai pareina! Pasislėpk greitai už lovos, — taip bus gerai. Noriu jį biskį paerzinti. Vaikai, nesakykite nei žodžio!

Ir vel bus koks naujas šposas! Bet jau man buvo vistiek, ką su manim darys. Pasiryzau kantriai laukt, kol audra neateis.

Pro lovos kampą vos tik akia galėjau mest ant inėjusio senyvo šeimynininko, paskui negalėjau jo matyti. Phelpsienė šoko prie vyro ir tarė:

— Ar atvažiuo?

— Viešpatie! Kas gi su juom galėjo atsitikti?

— Nesuprantu, — atsakė Phelpsas, — ir turiu pasakyti, kad man labai rupi.

— Rupi! — sušuko pati, — aš tiesiog iš galvos einu. Jis turėjo atvažiuoti, tu su juom prasilenkei ant kelio, — kitaip negali būti.

— Ne! Aš negalėjau prasilenkti. — Kur čia prasilenksi?

— Bet, Dievuliau, ką-gi sesuo pasakys? Jis turėjo atvažiuoti, tu su juom prasilenkei! Jis —

— O, neužduok man rupesties, aš ir taip iš proto kraustausi. Stačiai nesuprantu, kas galėjo atsitikti, ar tik kas garlaiviui nepasidarė? Ištiesu tai baisus dalykas, aš visą perimtas baimės!

Silas! Žiūrėk per langą! Kas ten ateina keliu?

Jis šoko prie lango, tuomsy Philipšienė ištraukė mane iš po lovos. Phelpsas nieko ant kiemo nepastebėjęs, atsigrižo ir pamatė savo pačią, nušvitusią, kaip triobą nuo gaisro, ir šalia jos manę susirpinusį ir prakaituotą.

Senis ponas mustebes paklausė:

— Ugi kas čia?

— Kaip tau rodosi?

— Neturiu supratimo. Kas jis yr?

— Ugi Tamukas Sawyeris!

Po plynių, to tai jau nesitikėjau! Bet nebuvo laiko stebėtis. Šeimynininkas pagriebė mane į gliebi, o jo pati šokinėjo aplinkui. Kartais verkė, kartais vėl juokėsi. Kaip iš rankovės pasipylė klausimai: Kaip einasi Sidui, Marijonai ir kitiems.

Tečiau jų džiaugsmas buvo tik mažmožių suliginus su maniškium, kada galų gale darsizinojau savo pavarde. Per dvi valandas neuždariau burnos ir pripasakojau jiems apie Sawyerių šeimyną tiek, kiek nei šešerioms šeimynoms nebūtų atsitikę. Paskui paaiškinau, kaip sprogo garlaivio mašina, kaip tris dienas turėjom laukti, kol ją pataisė ir taip toliau. Viskas nuėjo taip slidžiai, kad juodu nieko nedasiprotėjo.

Mano padėjimas netikėtinau virto geru, bet ne visiškai. Vienas dalykas man smarkiai rūpėjo. Jeigu stauga sušvilps garlaivis ir tikrasis Tomukas Sawyeris čia atvažiuos ir tai gana greit, nes jau tris dienas, kaip jo laukiama, kas tąsyk bus? Pirmiau, negu spėsiu jam pamerk, jis pavadijs mane tikrąja pavarde.

Nenorėjau, kad taip atsitiktų ir būtinai turėjau pasimatyti su Tomu pirmiau, negu čia atvažiuos. Taigi pasakiau Phelpsui, kad noriu važiuot atsiimt savo daiktų.

Jis noriai sutiko ir pakinkė arklį. Norėjo pats su manim važiuot, bet aš užtikrinau, kad vienas surasiu ir meldžiau jo likti namie. Jis per daug nesispyrė, taigi sėdęs vežimėln, leidausi sau vienas į paupį.

XXXIII.

Nigierių vagis. — Pietų svetingumas. — Smagi pašneka. Degute ir plunksnose.

Vos nuvažiuavau pusę kelio, kaip pamačiau, kad kitas vežimėlis atvažiuoja priešais. Supratau, kad tai Tomukas Sawyeris ir palaukiau, kol neprivažiavus arčiau. — Sustok! — surikau ir išlipau iš vežimo.

Vos mane pamatęs, Tomukas Sawyeris išsižiojo ir negalėjo nei žodžio ištarti. Paskui sunkiai rydamas seilę, vos galėjo prakalbėti:

— Žinai, kad aš nieko blogo tau nepadariau. Kam gi tu man rodaisi po smert?

— Aš atsakiau:

— Aš visai nesirodau, nes nenumiriau.

Išgirdęs mano balsą, šiek-tiek nurimo, bet vis dar netikėjo.

— Nėkrėsk iš manęs juokų. Aš tau to nepadaryčiau. Sakyk, ar ištikrųjų ne esi dvasia?

— Tikrai sakau, kad ne.

Ivairios Zinutės

Šmė šliubą tris valandas.

La Crosse, Wis., arabas Nageeb George ėmė šliubą tris valandas su savo jaunąja Rosa Sady. Jaunoji labai verkė. Ji taip verkė, kad jokių būdu negalėjo ištarti žodžio, kuomet vyras kunigas norėjo ją prisiekdinti. Jinai verkė nuo 1 val. iki 4 val. popiet bažnyčioje. Tas verksmas nusibodo visiems: kunigui, jaunikiui ir liudininkams. Galų gale jaunikiui paketino apšviestą bažnyčią. Tuojau jaunąją išdžiūvo asaros — ir jinai sudėjo reikalingą prisieką. Buvęs šliubas trukmė 28 d.

Keliauja į savo biurą oru.

Chicago milionininkas Harold F. McCormick pradėjo keliauti į savo biurą oru. Didelis lakstytuvu vadinas "Edith". Pirmutinė kelionė tapo atlikta liepos 30 dieną. McCormick pasikėlė ties savo namais Lake Forest 9:50 ryte ir atlėkė į Grant Park, Chicago, 10:18 ryte. Grįždamas, išlėkė iš Grant Park 4:08 popiet ir sugrižo namo 4:52. Kelionė esanti smagi: nei polimono, nei tilto, nei kitokių kliūčių... McCormick turi savo biurą Harvester Building'e, Chicagoje.

Perlėkė namo iš Rio de Janeiro į Pensilvaniją.

Vieno gyvenančio Jeanette, Pensilvanijoje, karvelis vardu "Sunny Jim", tapo nuvežtas į Rio de Janeiro, Brazilijoje. Tėnai jis tapo paleistas laisvai. Buvo tai geg. 18 d. Liepos 5 d. karvelis sugrižo į savo namus Pensilvanijoje. Bus tai bene pirmą kartą ilga karvelio kelionė. Seniai karveliai, paleisti Pietų Amerikoje arba Afrikoje, niekad neperlėkėdavo per ekvatorių.

Gyvuliai savažudžiai.

Neseniai Paryžiuje, zoologijos sode, žirafa sudaužė savo galvą į sieną ir tuo būdu nusižudė. Tas atsitikimas sukėlė išnaurojimo klausimą, ar gyvuliai ir žvėrys nori papildyti savažudybę. Daugelis atsako, kad taip. Jie priveda pavazdžių laukinių slankių ir žvėrių, kurie ptekę nelaisvėn, nustoja žiūrėti ir bando sumarinti save badu.

Praeitą žiemą Pittstone, Pensilvanijoje, daugelis žmonių matė, kaip šuva norėjo nusižudyti. Atsigulė jis ant striktario rėliu, ir didelis vargas buvo jį nuvaryti nuo rėliu. Nuvarytas nuo gatvės, šuva atsigulė ant geležinkelio rėliu. Ir vos-ne-vos jį nuvarė ir iš šios vietos. Nusižestas į vienus namus, šuva nenorėjo eiti. Po kokių laiko dingio visiems iš akių. Tur but nusižudė.

Londono restauracijoje nebereikia duoti kyšių.

Londono yra jau 500 valgyklų, kuriose kabo parašas: "No gratuities" (neduokite kyšių!). Yra bent vienas hotelis, kuriame turams nereikia duoti ypatingų mokesčių už patarnavimus. Svečių visados jame perpilna. Yra statomas ir kitas toks hotelis. Žinoma, tarnai norėtų gauti kyšių, bet namų savininkai pavaro tuojait aleivieną tarną, kurs juos priima. Užnot kyšių kaituriose restauracijose savininkas moka nuosimėlius tiems tarnams, kurie įsilūja daugiau valgomųjų daiktų.

VIETINĖS ŽINIOS.

Klaidos atitaisymas.

"Draugo" 31 numeryje — Vietinėse Žiniuose, išbraukė klaidą.

Ten yra pasakyta, jog graborių Judeikį pašovė jo paties darbininkas italas. Judeikį pašovė "Hod Carriers" Unijos delegatas John Tibiri, o ne Judeikio darbininkas, nes ten buvo sumišimai tarp darbininkų neunionistų ir unijos delegatų.

J. J. Lietuvis.

Svečiai Chicagoje.

D-ras J. Basanavičius ir M. Yčas yra visur meiliai priimami chiegiečių. Meiliausiai žmonės juos priėmė West Sidėje, kur jie ir surinko daugiausiai aukų. North Sidėje ir South Chicagoje išėjo nesusipratimų, per ką prakalbos tose vietose reikėjo nukelti kiton savaitėn. Per mažą nesusipratimą nepasiekė prakalbos Cicero, Ill.; prie 18-os gatvės, nors ten buvo didžiausias susirinkimas, sumesta irgi mažai. Apskritai skaitmenis imant, surinkta ligi 12 rugp. Chicagoje: Roseland \$450.00 Town of Lake 320.00 Cicero 45.00 West Side 760.00 18-oji gatvė 72.00

Viso \$1647.00

Jei pridėsime prie to dar \$525. surinktus kitose vietose, turėsime netoli 2200 dol. surinktų trumpu laiku Amerikoje. Ta suma lemia, jog Liet. Moksl. Delegacijos delegatų kelionė Amerikon bus vaisinga.

Apie maršrutos sumainymą žiūrėk tuojau po Redakcijos Pastabų.

Kun. prof. Matulevičiaus paskaitos.

Nusisekus kunigo d-ro J. Matulevičiaus paskaitai apie socialio klausimo atsiradimą ir kilmą Roselande, jinai bus atkarta Town of Lake (subatas vakare, 16 rugp.) ir šv. Jurgio svetainėje (nedėlios vakare, 17 rugp.). Tikima daug klausytojų, nes paskaita išties labai įdomi ir naudinga.

Nauja parapija.

Vakarinėje miesto dalyje lietuvių subruzdavo tverti naują parapiją. Rugp. 3 d. jie laikė savo mitingą, kuriame išrinko žmones, kad surašyti norintus priedėti į naują parapiją, taip pat įgaliojimus, kad važiuotų pas antvyskupį ir gautų leidimą tverti parapiją. Vieta bažnyčiai aprinkta ant kampo San Francisco ir 40-os gatvės. Nauja parapija susidės dalimis iš Anšros Vartų ir šv. Kryžiaus parapijų.

Pirmas vakaras svečių priėmimui.

Praeitą šeštadienį vakare, 9 rugp., buvo pirmutinis viešas priėmimas d-ro J. Basanavičiaus ir M. Yčo. Vakarinę svečių priėmimą surengė 24 kuopa T. M. D. S. Gavrilavičiaus salėje, 2301 M. 22nd Place. Dalyvautojų buvo netoli 50. Po vakarienes kalbėjo K. Balutis, "Lietuvos" redaktorius, svečiai, kun. K. Ambrozaitis ir d-ras K. A. Rutkauskas. Ant piano paskambino p. A. Pocius, o p. M. Janušauskienė ir O. Horodeckaitė pagidojo keletą kasnelių.

Misija šv. Antano bažnyčioje.

Rugp. 16 d. prasidės šv. Antano bažnyčioje, Cicero, atsuonių dienų misija. Duos ją tėvas Kazimieras.

"Made in Chicago" savaitė.

Šita savaitė yra pašvęsta parodomui daiktų, padarytų Chicagoje.

Didžiausios sankrovos Sarson Pirie Scott & Co., Boston Store, Siegel & Cooper, Rotschild, Marshall Field ir kiti didesnę dalį savo langų pavadė ištatymui daiktų, padarytų Chicagoje. Tokiu būdu norima ir kitų miestų gyventojus ir pačius chiegiečius supažindinti su įvairybę daiktų, dirbamų mūsų mieste.

Kun. D-ro Matulevičiaus, Friburgo Universiteto Profesoriaus, paskaita Roseland, Ill.

Rugpjūčio 10 d. Visų Šventų parapijos salėje, Roseland, Ill. kun. Dr. Matulevičius, Friburgo Universiteto profesorius, turėjo vietos lietuviams paskaitą temoje: "Socialinis klausimas".

Paskaita prasidėjo lygiai 8 val. vakare ir tęsėsi ligi 9 val. 15 m. Be to iš publikos dar buvo duoti keli klausimai-sunkėnybės kas dėl palietusių prelekeicijos dalykų. Į visas tas sunkėnybes atsakinėjo labai rimtai, aiškiai, suprantamai. Iš viso gerb. preleg. kalbėjo apie dvi laiko valandas.

Žmonių tik prisirinko apie 200. Kodėl taip mažai? — Nežinia: gal ir oras biskį užkencė, nes pavakaryje pradėjo lyti. Įžanga buvo liūdna. Bet klausytojai iš

Ivairius Spaudos darbus

Konstitucijas, plakatus, tikietus, knygas, cirkuliorius, blankas, kaip draugystės, taip parapijoms ir visokiems biznams, parapijines atskaitas, programas, kaip balių, taip teatrų, užkvietimus ant vestuvių ir balių, vizitines ir biznies korteles.

nuo mažiausio tikietelio ligi didžiausiam plakatui — naujausiomis ir gražiausiomis raidėmis — Greitai ir Gerai atlieka

Spauzdina įvairiausomis spalvomis; Spauda graži, darbas atliktas su skoniu, o kainos žemesnės negu kur kitur. Užsakymai išpildomi kuoveliakiaisia

"Draugo" Spaustuvė

2634 West 67th Street,

Chicago, Ill.

savo valios, patarus gerb. prele-

gentui, sumetė \$28.65 šv. Kazimiero Seserų Vienuolyniui, kaip jo įstaigai, kuri padeda risti visuomenei socialinį klausimą, rengdama seseris-mokytojas švietimui jaunosios kartos.

Prelekeija buvo labai įdomi. Gerb. preleg. ramiai, iškalbingai, grynai, visiems prieinama lietuvių kalba išpažėdė: kas tai yra socialinis klaimas, kuomet jis kilo, kaip pletojosi ir kokių būdu gali būti jį išrišta.

Dėkinga publika gerb. kun. Dr. Prof. Matulevičiui už jo tris val. garsiai plojo rankomis.

Daugiau mums reikia panašių prelekeijų!

Rep.

Kolumbo laivai plauks į San Francisco.

Kas buvo Jackson parke, tas matė atstatytus tris laivus, kuriais Kolumbas atplaukė į Ameriką (Santa Maria, Pinta ir Nina). Štai kitą savaitę to parko lankytojai jau pasigės tų laivų. Išvės juos į Bostoną, o iš ten plauks su jais į San Francisco. Prirengs juos kelionėn South Chicagoje, iš ten jie bus atvaryti į Grant Park, kur dalyvaus regatoje; o po to jau plauks jie ežerais į Bostoną. Perleidę žiemą Bostono, pavasarį jie išplauks į tolimą kelionę. Plauks juose Harvardo universiteto studentai. Kelionė eis Atlantiko pakraščiais, pro San Salvadoro salą, per Panama kanalą — į San Francisco, kur bus rodomi parodoje.

Apgarsinimai.

KUR YRA JUSŲ PILVAS.

Tulas garsus gydytojas pasakė, kad, pavalgę, mes neprivalome žinoti, kur yra mūsų pilvas, tai yra mes neprivalome jausti nei mažiausio skaudėjimo arba sirgulavimo. Visiškai sveikas žmogus neturi jausti, kur yra jo širdis, jo inkstai arba kepenys. Kaip tik mūsų pilvas duos žinoti, kur jisai yra skaudėjimu, koktumu, vėmimu arba kitokių sirgulavimų, jūs turite kreiptis prie Trinerio Amerikonisko Kartaus Vyno Elikairo. Jisai sustiprins jūsų pilvą, sutvarkys viršinimą, pagelbės vidurių užsikimšime. Trinerio Amerikoniską Kartaus Vyno Elikairą yra geras vaistas namuose ir labai gelsbi staigiuose susirgimuose, nervų sujudimuose, vėmimo traukiojimuose, apetito netekime, vidurių užsikimšime. Aptiekose. Jos. Triner, #333-1339 So. Asland ave., Chicago, Ill. Skaudėjimas raumenyse, prie išisukimų ir tynimų bus greitai palengvintas Trinerio Linimento pagalba.

Paieškojimai.

VARGONININKAS!

Jieškau vargoninko vietos. Antrašas:

J. Demkus, 222 Ferry st., New Haven, Conn.

(s x)

JIEŠKAU ZAKRISTIJONO VIETOS.

Buvau ilgą laiką zakristijono pagalbininku ir galu atgiedoti ražančių. Jeigu, kuriam iš gerbiamų klebonų būčiau reikalingas, meldžiu kreipties sekančiu adresu:

Vincetas Damasevičius, 4421 S. Marshfield ave., Chicago, Ill.

(s h)

Pajieškau savo pačios Onos Aleksunienės, 48 m. amžiaus. Po tėvais Barbuliukė. 17 m. atgal mane paliko Pittman, W. Va. Turu svarbų reikalą, jei kas žino, meldžiu pranešti. Girdėjau, kad gyvena Brooklyne, (N. Y.) Kas pirmas praneš, gaus atlyginimą. Adresas: Vincetas Aleksuninas, 1330 So. Victoria st., Waukegan, Ill.

PRAKALBOS!

124 kp., Wilmerding, Pa., parengė didelis prakalbas lietuvių salėje 110 State st., Wilmerding, Pa. Prasidės 7-tą val. vak. Bus iš tolimų šalių kalbėtojai, kurie kalbės apie naudą Lietuviškos kolegijos. Prasidės visus atsilankyti, o busite užganėdinti.

Sekr. P. Jokubauskas.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda valgomųjų daiktų krautuvė "groseris". Biznis eina gerai; dailioje vietoje, apgyventa lietuvių lenkų ir vokiečių. Priežastis pardavimo, ėjimas į kitą biznį. Norintis pirkti kreipkitės šiuomi adresu:

V. Stankus, 294 Powers st., Brooklyn, N. Y.

(s x)

Įrašas "Sviesos" Redakcijos knygelių ir brošūrų ir jų vertė kiekvienos atskirai.

1. Katekistas arba Katekizmo mokytojas kudičių mokykloje ir auklėjimo namuose. Kad visos motinos su pagalba šios knygtės stengtųsi auklėti vaikelius, tai tikrai busianti gentkartė tap- tų labai dora. Štai ką sako apie šį veikalą mūsų rašytojas gerb.

Tamstą atlikusį naudingą darbą. Tegul padeda Augščiausias Tamstai dar pasidarbuoti dvasiškosios raštijos dirvoje". Kaina 30c.

2. Tankioji Komunija — pagal S. T. D. Apaštališkąjį misionierių iš anglų kalbos sulietuvinta. Ši knyga yra labai naudinga ne vien žmonėms, bet ir patiems dvasiškiems vadovams — paties Šv. Tėvo išgirta. Kaina 25c.

3. Vienuolinė Luoma. Patariamai Kunigystėn — sulietuvinta. Kad visi gerai ir suprastinai daug kartų perskaitytų šią knygutę, ir stengtųsi pildyti jos pamokinius ir patarimus; gimdytojai žinotų, kaip pamokyti savo vaikelius pasiskyrimo luomo; vaikeliai mokėtų sau luomą pasiskirti ir būtų laimingi Kai- na 25c.

4. Apaštalytės maldos Statutos arba Instatai. Ši knyga yra naudinga užvedimui arba organizavimui Apaštalytės Maldos vienybėje Saldžiausios Jezaus Širdies Brolijos, kuri yra didi pagalba parapijoms ir visoms draugijoms ir brolijoms laimėjimui daugybės atlaidų ir dvasiškų malonių — taipgi vedimui žmonių prie dorys, meilės Dievo ir artimo. Kaina 25c.

5. Apaštalytės Maldos Pamaldos — yra naudinga brošūra kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį maldos, ir priėmimui naujų narių apeigos. Kaina 5c.

6. Kas geriau: ar vanduo ar svaigalai — labai aiškus nurodymas naudingumo pilnosios blaivybės ir bėdingumo svaiginančių gėrų. Perkantiems kitas knygtes šita susiteikia dovana. Verta 10c.

7. Garsaus politikieriaus Richmondo Hubsono Prakalbos — Tai yra naujausių ištyrimų nurodymai Alkoholio bėdingumo vi- siems net ir po, mažiausiai su- naudojantiems gėrimui. Kai- na 10c.

8. "Sviesos" 1911 metų keturios knygtės ir viena knygtė 1912 metų viso penkios knygtės — jose ras skaitytojas daug dvasiškos ir mokslinės naudos, ypač apie bėdingumą alkoholio ir naudingumą pilnosios blaivybės. Kaina 50c.

Pirkliai pirkdami po daug sykiu ir užsimokėdami iš karno, ar- lyg daugumu pirkinio gaus di- dį rabatą.

Visos viršminėtos knygtės ga- lima gauti pas Rev. P. Sauru- saitis, 46 Kongress ave., Water- bury, Conn.

P.

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame čionai surašę mūsų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

Ed. Butkevicius 3252 S. Halsted st.
J. Dabulskis, 3262 S. Morgan st.
J. Liutkus, 314 Kensington ave.,
J. Petkus, 840 W. 33rd st.
Jonas Poška 2425 W. 47th pl.
J. J. Polekas, 4608 S. Wood st.
M. Valaskas, 349 Kensington ave.
A. Zelnis, 3240 S. Morgan st.

CICERO, ILL.

R. Baršis, 1424 S. 49th ave.,
Kun. A. Ežerskis,

COLLINSVILLE, ILL.

Kun. I. Kershevich,

INDIANA HARBOR, IND.

R. B. Yasulis, 3604 Deodar st.,

BALTIMORE, MD.

J. Pautienius,

BOSTON, MASS.

Wm. H. Guild and Co.,

CAMBRIDGE, MASS.

C. Kavolis, 75 Washington st.,

NORWOOD, MASS.

Jonas Peza, 568 Pleasant st.,

WORCESTER, MASS.

M. Paltanavičius, 15 Millbury st.,

AMSTERDAM, N. Y.

J. Kavaliunas, 204 E. Main st.,

CLEVELAND, OHIO.

Kun. J. Halaburda, 1389 E. 21 st.

M. Simonis, 1435 E. 28th st.

P. Szukis, 2118 St. Clair ave.,

PHILADELPHIA, PA.

V. Petinas, 416 N. Marshall st.,

PITTSBURGH, PA.

P. Zaveckas, 425 Parson st.,

PITTSBURGH, PA.

Liet. Knygynas, 72 N. Main st.,

WILKES-BARRE, PA.

J. Stulgaitis, 122 S. Neade st.,

Mickewicz, J. B. 2135 Sarah st.,
S. S. Pittsburgh, Pa.
Mikalauskas, P., 248 W. 4th st.,
So. Boston, Mass.
Milewski, J., 166 Grand st.,
Brooklyn, N. Y.
Miškinis, B. P., 35 Arthur st.,
Montello, Brockton, Mass.
Misteika, J., 135 Ames st.,
Brockton, Mass.
Paltanavičius, M., 15 Millbury st.
Worcester, Mass.
Šaučiūnas, J. 41 Johnson st.
Bridgeport, Conn.

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU-

NAMOS SEKANČIUS KNYGOS:

1. Fabiolė arba Bažnyčia katakumbos. Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmųjų krikščionybės amžių. Kaina \$1.00

2. Evoliucija, ne Revoliucija. Parašė Patrimpas. Iš kitos knygos galima susipažinti su sociologijos mokslo. Skaitytas ras joje praktinius patarimus Lietuvos visuomenės vėlavimams. Kaina 35c.

3. Kodėl vėliavos? Parašė kun. Aloyzys J. Warol. J. D. Vertė kun. V. D. Didelis. Naudinga knyga sumuša visus bedievių argumentus prieš išpažintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuviui. Kaina 25c.

4. Katrūtė. Triveiksmis Dramos Pa veiksmais iš liudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvotova. Vertė A. Vėgėlė. Elies dėdė J. A. Zalvarnis. Labai tinka scena. Kaina 15c.

5. Užkrečiama. Ilgametis lietuvių pletojimo būdai ir kova su jomis. Parašė Dr. A. L. Graičunas. Knyga reikalinga kiekvienam lietuviui. Ja perskaitęs žinosi, kaip pasiekti ti tuo dangio ligų. Kaina 15c.

6. Lietuvių Tautos Memorialas. J. G. brio iduotas tautų kongresui Londono ne. Labai įdomi knygtė. Pelnas iš šios knygtės eis Lietuvių Informacijos Biuro Paryžiaus. Kaina 10c.

7. Degtinė. Vienaveiksmis scenos vaidelė. Lenkiškai parašė Kazimierz Goralezyk. Vertė A. Vėgėlė. Tinkai blaiviniakų rengiamiesiems vakarams. Kaina 10c.

8. Trumpas Katekizmas. Be šito katekizmo negali apsieiti, jei mokini vai ky potėvių. Kaina 10c.

9. Apšvarstyk! Atidiesimės mūsų pa minkėms. Prangas iš gerbiųjų Tavo Kazimiero. Kapuono, parokė ly. Šita knygtė labai reikalinga visiems, kurie girdėjo Tavo Kazimiero pamokslus. Kaina tik 5c.

10. Naminis Vaikų Ankliėjimas. Parašė kun. A. S.

Labai naudinga knygtė. Kiekvienas tėvas ir motina privalo ją skaityti ir gerai įsidomėti rastos tonai patarmės. Kaina 10c.

11. Tiesos Žodis Socialistams. Parašė Kunigas.

Šita knygtė parodo, kokie yra mūsų socialistai ir kokias ginklais karauja su bažnyčia. Butinai turi ją perskaityti. Kaina 10c.

12. Skriauda. Šimelio Krūčio gyvenimas ir darbai.

Labai juokingas aprašymėlis. Kaina 10c.

13. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų.

Perskaitęs šią knygtę, gali drąsiai stoti į ginčus su bedieviais apie Marijos nekaltybę. Kaina 5c.

Skausmai ir Laužymai,

neatsisveigiant į jų charakterį, duodasi greitai apgalet ir iš organizmo išvartų, jeigu tikrai ir laiku bus pavartotos.

Severos Gothardiškas Aliejus

(Severa's Gothard Oil)

kuris yra žinomas kaip vienas iš geriausių linimentų, arba skysčių tepimui ir kaip toks randa sau labai platų lauką, nes vartojamas įvairiuose atsitikimuose. Pagelbėjo kitiems—leiskit, kad pagelbėtų ir jums. Perskaitykit sekantį prirodymą.

Vėl gali dirbti.

"Pavartojus Severos Gothardišką aliejų, pasijaučiau daug geriau, skausmas kojų pasiilovė greitai laiku, o po savaitės jau galėjau grįžti prie darbo ir dirbu dabar kaip pirmiau. Skaitau jūsų Gothardišką aliejų vienu iš geriausių linimentų šios rūšies skausmams.

TOM TOMA, Box 8, Gardiner, N. Mex.

Išdirbinėjam dabar Severos Gothardišką Aliejų dviejuose didumose: 25 centai 50 centų aptikose.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Kalbon Vertė

JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaityt šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisuntę dolerį, reikalaukite knygos: OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojaus.

28 metų senas laikraštis
VIENYBE LIETUVNINKU
EINA KAS SEREDA, BROOKLYN, N. Y.
Ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso pasaulio, o prenumerata kaštuoja melams tik \$2.00; pusel metų \$1.00. Užsibaigus metams \$3.00; pusel metų \$1.50.

RAŠYK ADRESU:
J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.

UŽDETA 1864.

KAPITOLAS \$100,000.00

PERVIRŠIS \$300,000.00

Didžiausia ir saugiausia

Banka mieste.

Moka 3 nuosimčius nuo

sudėtų joje pinigų.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietuvis Išdirbinėjas

visokių ženklu

draugystem. o y-

patingai: kokerdu

guzikučių meta-

liavų, anamelio

ir padengtu cellu-

loid'u, šarpų, ve-

liavų ir karunu.

Man pavestus dar-

būs atlieku artist-

tikai.

M. A. Norkunas

62 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165,000.00.

Šitoji Banka prižiūroms

Suvenytųjų Valstijų val-

džios. Moka 3 nuosimčius

nuo sudėtų pinigų. Galime

susišnekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

Išdirbinėjas

Mandagus patarnavimas

CENTRAL MANUFACTURING BANK

1112 W. 35ta gatvė, netoli Morgan, Chicago, Ill.

Šitas Bankas yra po Illinois Valdžios priežiūra ir, kaip užtikrinimui saugumo, Suvenytųjų Valstijų Valdžia laiko jame pinigų, sudėtus pašto Bankose.

Kapitalas \$250,000.00

PRIMA depozitus nuo \$1.00 ir daugiau ir moka 3 procentą. Sukolektuoja pinigus iš kitų bankų.

PARDUODA laivokortes ir siūnia pinigus į visas pasaulio dalis.

PADARO visokias popierias.

ŽODŽIU, atlieka visokius bankinius reikalus ypatingai arba per laiškus.

KREIPTIES pas lietuviškojo skyriaus vedėją

A. PETRAITĮ

Šitas bankas yra vienatinis Bankas Bridgeporte po Valdžios priežiūra.

